

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec 2.—
V upravljanju prejemalca . . . 180

Sobotna izdaja:

za celo leto K 7.—
za Nemčijo celoletno . . . 9.—
za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna petstvarna (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)

za enkrat po 2) v
za dva- in večkrat . . . 15.,
pri večjih naročilih primeren
popust po dogovoru.

Poslano:

Enostolpna petstvarna po 40 vin.

Izhaja vsak dan, izvenoma ne-
delje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrska 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 183.

Bagdad — Hamburg.

Izvajanja turškega generalnega kon-
zula v Budimpešti Ahmed Hikmet Beya:

Odkar je koncem oktobra l. l. prebita
arabska donavska zapora, se vsak dan ču-
tajo v listih srednje in zapadne Evrope
razmotrivanja in študije o političnem in
gospodarskem pomenu one močnejše fron-
te, katero ima v posesti nova četverozve-
za. Ta fronta ima različna imena: Berlin—
Bagdad, Hamburg—Bagdad, Antwerpen—
Suez ali tudi Berlin—Dunaj—Bagdad, Ber-
lin—Budimpešta—Bagdad in v najnovej-
šem času tudi Berlin—Sofija—Bagdad. Pri
vseh teh variantah pa se misli vedno pre-
cej na isti cilj. Vse te označbe nam kažejo
perspektivo intenzivne, velikopotezne,
kulturne in gospodarske delavnosti, ktero
ima srednja Evropa razviti v bližnjem ori-
jentu da na eni strani dvigne še nedotak-
njene naravne zaklade in pospeši s svojimi
tehničnimi in industrijskimi sredstvi kul-
turni in materijalni razvoj otomanskega ce-
sarstva, na drugi strani pa da si zase za-
gotovi pokritje deficita na živilih in indu-
strijskih surovinah. Ustvariti se ima skle-
njeno gospodarsko ozemlje, katerega po-
samezni deli se bodo v smislu poštene re-
ciprocitete med seboj podpirali in izpopol-
njevali. Vse to pa je potrebno iz razloga,
ker bodo gospodarsko premočni nasprot-
niki tudi po vojski ogrožali sedanjo novo
četverozvezo z brezobzirno gospodarsko
obkrožitvijo in z izstradanjem.

Bagdad—Hamburg! Beseda Hamburg
naj kaže na dejstvo, da nemška svetovna
politika ne stremi za »omejenim gospodar-
skim ozemljem«, ampak se hoče udeleževati
celega svetovnega gospodarstva. Nem-
čija je hotela na mohamedanskem ozemlju,
posebno pa v Maroku in v Perziji, spraviti
do veljave princip »odprtih vrat« in za tem
principom stremi tudi v Turčiji. Turčija se
sedaj vojskuje proti Rusiji in zapadnim
velesilam ravno iz tega vzroka, ker so te
že eno stoletje sem v Carigradu podrele
prosti razvoj otomanskega cesarstva svo-
jim sebičnim namenom, izvajale takorekoč
varuštvo nad Turke in za svoje gospodars-
ke namene zahtevale privilegije.

Če pa je Turčija zaostala v prometno-
političnem oziru, je to v veliki meri pripi-
sovati temu, da so entitini poslaniki v
Peri zahtevali vsako železnico, ki naj bi
gospodarsko povzdignila deželo, za svoje
države. Gradba gotovih politično in gospo-
darsko važnih severnoanatolskih železnic
se je radi »strategičnega pomena« zabra-
nila; ko pa so v Stambul vendarle skle-
nili jih zgraditi, so si znali koncesije pri-
dobiti francoski kapitalisti, da so gradbo
kolikor mogoče dolgo zavlačevali.

Te ententine težnje so bile, katerim
je hotela visoka porta napraviti konec, in
ki so jo prisilile, da se je priklopila central-
nim državam, ki zastopata nasproti trem
mogočim državam entente princip prostih
vrat in pravico, da Turčija razpolaga sama
s seboj. Koncesije, katere so si s pomočjo
političnega pritiska pridobili francoski, an-
gleški in italijanski kapitalisti, so vsled
vojske ugasnile in se bodo po vojski oddale
le otomanskim delniškim družbam, da va-
rujejo državni in gospodarski interes Tur-
čije. Pri teh podjetjih se bo mogel udele-
ževati tudi tuj kapital; pred vsem pa bodo
to nemški, avstrijski in ogrski kapitalisti.
Toda ti gotovo ne bodo s pomočjo politič-
nega vpliva zahtevali privilegijev, kakor
so to pred vojsko delali Angleži in Fran-
cozi.

Angleška izstradalna politika je prisi-
lila centralni državi do tako temeljite re-
vizije svoje gospodarske politike, da se je
modernejši kapitalizem moral na marsikate-
rem polju umakniti drznim državnosocial-
nim eksperimentom. Pri teh razmerah mo-
ra tudi Turčija posnemati prvi socialni eks-
periment centralnih velesil, poddržavljanje
železnice, za kar govorijo tudi tehtni poli-
tični in vojaški razlogi.

Gradba turškega železniškega omrež-
ja se je navzlic ali zaradi vojnih dogodkov
tako pospešila, da bo bagdadska železnica
že v enem ali dveh letih gotova. Ta veli-
ka transverzalna železnica se kolikor mo-
goče kmalu zveže s stranskimi progami z
vsemi večjimi mesti, ki ležijo na morskem
obrežju ali vsaj blizu morja. V prvi vrsti
se bodo gradile one proge, ki naj zvežejo
posamezne železnice ozemlja ob Sredozem-
skem morju in tvorijo iz Carigrada (oz.
Haidaz Paša) do Egipta kolikor mogoče
ravno in direktno zvezo. Najvažnejše toč-
ke tega omrežja so Smirna, Cassaba—
Uschak—Karahissar, Adana, Tarsus, Alep-
po, Damask in konečno stranska proga
hedschaske železnice čez polotok Sinaj
proti Egiptu. Nič manj važne niso one
stranske proge, ki naj se odcipijo od glav-
nih postaj anatolske in bagdadske želez-
nice do večjih mest severne Anatolije in
do Črnege morja, to so proge Haidar Paša
—Sivas—Darbekir—Mossul; Eski—Schehir
—Karahissar; Konia—Kaisarié—Sivas;
Haidar Paša—Adabazar—Castamuni—
Sivas; Trapezunt—Erzerum—Bajazid;
Diarbekir—Bilis.

Pri povzdigi produkcijske moči dežele
na gospodarskem in industrijskem polju
pridejo poleg železnic še druga sredstva
v poštev, pred vsem znani Wilcockov na-
makalni projekt, kateri se je v zadnjih le-
tih zboljšal in so ga nemški ter turški in-
ženirji še deloma izvršili, tako da postane
v bližnji bodočnosti Mezopotamija zopet

svetovna žitnica, kakor je bila v starem
veku in še tudi za časa bagdadskih kalifov.

Zelo rodovitni Adanski vilajet proiz-
vaja že sedaj precejšnjo množino neke vr-
ste bombaža, ki je za gotove tkanine ne-
obhodno potreben in se ga drugje ne dobi.
Drugi produkti in surovine, katere bo Tur-
čija Evropi dajala vedno v večji množini
in vedno boljše kakovosti, so sadeži za iz-
delavo olja, sadje, strojiva, surove kože,
živalski produkti, fina volna, svila itd.

Produkcijo tega blaga bodo maloazijs-
ske želenice mogočno pospeševale. Za vse
te produkte je treba zagotoviti hiter in ce-
nen prevoz. V ta namen je do sedaj služila
pomorska zveza čez Jadransko morje, ki
je že precej razvita. Intenzivno in energič-
no je treba organizirati zelo veliki pre-
komorski promet med severno Anatolijo in
Donavo, kajti ravno maloazijski produkti
so povečini take vrste, da zahtevajo cenen
pomorski prevoz. Končno je treba pospe-
šiti izvoz srednjeevropskih fabrikatov, ki
prenesejo hiter in drag železniški prevoz,
na ta način, da se zgradi železniško omrež-
je na Balkanu. Pri tem pridejo v poštev
poleg že obstoječe glavne proge Carigrad
—Sofija—Belgrad—Budimpešta z Donavo
zvezane bolgarske železnice; zgraditi se
mora železnica od Soluna do Pireja in nova
balkanska transverzalka od Mitrovice čez
Uvac in Sarajevo. Močno je treba upošte-
vati tudi Donavo ter prekope do Rena
in Labe.

Za vse te železniške zveze se da pri
cenenem prevoznem tarifu prognoscirati
tako živahen promet, da bodo morale te
proge v bližnji bodočnosti dobiti še drugi
tir in mostove čez Donavo in Savo.

To so le konture obsežne perspektive,
katero označujeta imeni Bagdad—Ham-
burg.

Iz vojne v mir.

V soboto smo prinesli govor predsed-
nika praške trgovske zbornice Nemca,
ki je vzbudil veliko senzacijo. Tudi nem-
ški listi priznavajo, da je Nemec govoril
zelo spretno in stvarno proti gospodarski
zvezi z Nemčijo. Nemec je tudi zelo po-
učno povedal, kaj bomo morali delati po
vojski. Njegova izvajanja podajajo lep pre-
gled teh velikih in nepreglednih sodb:

»Občudovanja je bila vredna smotre-
na sila in zmoglost, s katero se je naša
produkcija prilagodila potrebam in ome-
jitvam vojne.

Dosti težji in za splošnost neprimerno
važnejši pa bo prehod v mirovno gospo-
darstvo ker bo demobilizacija na delovni,
sedaj zelo omejen trg, spravila naenkrat
obilo delavnih sil in začasno ta ponudba
ne bo našla tako velikega povpraševanja,

ker bo manjkalo surovin, obratnih sred-
stev in trgov.

Že demobilizacijo bomo morali izpe-
ljati po nekem gotovem načrtu, da ne
posljemo domov preveč brezposelnih in
da zaposlenim obdržimo delo.

S primerno organizacijo bomo morali
tudi odvzeti nepotrebne vojne potrebšči-
ne, na primer konje, vozove, avtomobile
itd. Te za gospodarstvo tako potrebne
stvari ne smejo priti v roke špekulantov,
ampak prav naglo takoj v uporabo pri
delu.

Vlada in interesentje se že dalj časa
posvetujejo, kako bodo naši industriji in
poljedelstvu preskrbeli surovine in kako
bodo čuvali našo industrijo pred uvozom
celih in napol fabrikatov. Tudi za to
stvar bo treba pametne in skrbne organi-
zacije, in sicer prostovoljne, pri ka-
teri pa se ne bo dalo pogrešati vladne
iniciative in pomoči. V tem pogledu si ne
želimo prisilnih odredb od strani države,
ker vojna nas je dovolj prepričevalno iz-
učila, da prisilna organizacija ne more po-
polnoma in primerno ugoditi potrebam
gospodarskega življenja. Še manj pa bi
uvozne prepovedi pospeševale preskrbo
s surovinami in prehod v mirovno gospo-
darstvo, kajti še v vojni ne izpolnjujejo
svoje naloge in bi v miru tem prej povzo-
čile protidredbe od strani tujih držav, ki
bi nam prinesle več škode kakor bi pa
imeli koristi od uvoznih prepovedi. Po
vojni si želimo splošnega trgovskega mi-
ru, zato ne smemo gospodarskega vojnega
stanja proglasiti za trajno.

Država bo pač morala skrbeti za teh-
nično možnost zunanje trgovine, za paro-
plovbo, železnice in prevozne pogodbe.
Vse to bo morala gospodarsko omogočiti
z velikopotezno in dalekovidno politiko
pri devizah, posojilih in valutah.

Enako velike naloge bo imela država
na polju kredita, da ogroženim gospodar-
stvom prinese varstva in pomoči, na polju
socialne politike, da se čim bolj zabrani
brezposelnost, glede stanovanj in konzuma,
da zabrani draginjo živil in vsakdanjih po-
trebščin. — Brezdvoma bo država tudi v
teh ozirih morala direktno pomagati in
dajati državna naročila, da se zberejo za-
loge, dokler zopet ne pridemo do nekega
ravnotežja v našem gospodarstvu.

Med najtežjimi vprašanji bo pokritje
vojnih stroškov in ureditev državnih fi-
nanc, in to vprašanje je tako veliko in tež-
ko, da ga danes ni mogoče pregledati,
kajti pri rešitvi tega vprašanja bomo mo-
rali v prvi vrsti gledati na to, da se bo
nova bremena dala prenašati in da se po-
sameznim stanovom nalože pravično po
njihovi moči, in treba bo tudi individuali-
zirati, da se kolikor mogoče čuva tiste,
katere je vojna najbolj zadela.

LISTEK.

Naš 30.5 cm možnar.

Eno največjih vojnotehničnih presene-
ženj je bil našim sovražnikom 30.5 možnar.
Poveljevanje in obkroževanje orjakovega
učinka doni zopet po vseh turških časnikih,
odkar sta dve od teh težkih možnarskih
baterij prisilili, da so se predčasno izpra-
zile angleške postojanke na polotoku Gali-
poli. Silno bojno orodje je zvišalo naš ugled
tudi na Jutrovem in utrdilo prijateljstvo
med našo in Turško državo. Celo Angle-
ška se je izpreobrnila k drugačnemu nazi-
ranju o nas. V to so jo prisilili boleči »uti-
si«, ki jih je dobila pri Anafortu in Seddil
Bahru, zakaj prej je prezirala našo vojaško
moč in član njene vlade je že jeseni leta
1914 označil Avstro-Ogrsko vojaško do-
končano.

Na vseh bojiščih — in malo nam jih
sovražniki niso baš odmerili — se radujejo
naše čete in zavriskajo njihove vrste, ka-
dar priropotajo avstro-ogrsko motorne ba-
terije. Vsakdo ve, ako se prikažejo naši
težki možnarji, je zmagava prav blizu. Komaj
verjetno je, kak duševni učinek in kako
navdušenje vzbudi očenj iz teh možnarjev
pri naših krdelih, dočim iz prvih strel raz-
vira strah in grozo v sovražnih vrstah.

Naš 30.5 cm možnar! Ponosno lahko
rečemo »naš«, zakaj ni je sile na svetu, ki
bi imela tako orjaški top, ki pri vsi lahkoti
in priprostosti gibanja doseže tako silnih
uspehov, da je res pravo čudo avstro-ogr-
ske topniške tehnike. Na tem topu je vse,
od cevi do najmanjšega kosa opreme, mu-
nicija in vozovi avstro-ogrski izdelek.

Po naročilu vojne uprave je sestavila
možnar delniška družba Skoda v Plznu.
Po večletnih poizkusih in ob podpori voja-
škega tehničnega odbora ga je pripravila
na oni višek dovršenosti, ki se je toliko iz-
kazala v sedanji vojni. Tovarnica je doka-
zala s tem veliko dovršenost in si pribori-
la prvo mesto med tvrdkami, ki grade to-
pove.

Možnar, ki je bil izprva namenjen, da
bode moral premagovati in podirati naj-
močnejše vojne zgradbe kakor gorske za-
tvore, oklopne utrdbe in podobne napra-
ve, rabi danes zaradi posebnosti moderne-
ga vojevanja vsestranski in lahko rečemo,
da je najglavnejše orodje na bojnem polju.

Kako važna je uporaba težkega in naj-
težjega topništva, kažejo že naporji sovra-
žnikov, ki se trudijo, da bi takisto spravili
na fronte najtežje topove, oziroma, da bi
si je ustvarili. Naš dedni sovražnik, zlo-
glasni tovariš v trozvezi, se je potrudil in
zgradil takisto 30 cm top, ki ga je postavil
proti nam. Toda ta se ne da primerjati na-
šemu niti zdaleč.

Avstro-ogrsko možnarska baterija ima
vsaka več možnarjev s potrebnimi vozili.
Pri prevažanju se top razloži v več delov.
Snov je kar najboljša, da je zajamčena oro-
žju dolga rabna doba. Tako imamo danes
že nekaj cevi, ki so izstrelile do 2000 stre-
lov in vendar niso izgubile domala ničesar
na točnosti.

Sestava delov razloženega topa se iz-
vrši čudovito naglo in vzbudi celo pri top-
ničarju, ki je v moderni vojni vajen nagle-
mu delu, vsakokrat občudovanje glede du-
hovite sestave tega izrednega orožja.

Posebni avtomobili, mojstrsko delo
avtomobilske domače tehnike, prevažajo
možnarje. Ti vozovi so prirejeni z gonilom
na štiri kolesa, izum, h kateremu je dal vo-
dično misel topničarski nadzornik feldcajg-
mojster nadvojvoda Leopold Salvator. Te-
ža tega voza je primerna njegovi nalogi in
dosti velika, zakaj povsem opremljeni voz
z močtvom vred tehta do 15.000 kg.

Vsaka baterija ima seboj še voz z
vrvnim navijalom. Voz je sicer enak kot
možnarjevi vozovi, a namesto nakladališča
ima navijalo za žično vrv in okoli 200 me-
trov močne žične vrvi, ki rabi na težavnih
mestih v pomoč pri prehodu ali pa pri na-
meščanju možnarjev, kadar ostavijo cesto.

Vrvni voz, primeroma tako težak, kot
obložen možnarjev voz, ima priklenila pri-
klenila prirejena tako, da se rabi lahko kot
prednji ali priklopni voz.

Baterija ima seboj še več drugih voz,
ki so z močnimi motorji opremljeni samo-
vozilci s priklopnimi vozovi, takoimenovani
10tonski tovorniki. Leti vozijo gradbeno
snov za uzidanje baterije, opremo, muni-
cijo, živež in moštvo baterijske. Vsaka ba-
terija ima s seboj tudi poveljniški voz, av-
to z osmimi sedeži in 42 konjskimi silami,
ter majhen voz s 25 konjskimi silami. Ti
vozovi so izdelani v Pragi.

Vsaki bateriji je pridružen tudi delov-
ni voz s priklopnim vozom. Ta dva imata
povsem opremljeno delavnico za vsa ona
dela, ki bi se utegnla pojaviti potrebna pri
možnarjih in pritlikinah z vsem potrebnim
orodjem. Razen tega imata stroj, s katerim
se vzbuja električna gonilna in svetilna
sila z rezervnim strojem vred.

Podrobnosti vseh teh voz so izvršene
po navodilih avtomobilskega oddelka v
vojnem ministrstvu.

Municijo izdelujejo takisto po navodi-
lih tehničnega vojaškega odbora naše do-
mače posebne tvrdke. Velikost možnarja
primerna je velikost in oblika municije.

Krogla je dosti višja kot možu do pa-
sa ter tehta za šest odraslih mož. Patrone
so primerno velike in bi v miru lahko ra-
bile v posodo palmam. Daljava strela je ta-
ko velika, da sovražnik le redkokdaj naj-
de baterijo. Le letalec jo more izslediti, a
le tem jo znajo topničarji prikriti z grmi-
čevjem in drevjem.

Češki nemški socialisti.

Na svojem zborovanju so nemški socialisti na Češkem izdali sledečo izjavo, ki je važna za naše politične razmere:

»Dne 23. januarja so »bivši poslanci« nekega češkega deželne zbornice, ki ni nikdar prišel do življenja in dela, ustanovili zvezo, menda »za skupno posvetovanje in zastopanje narodnih interesov nemškega naroda na Češkem in za pripravo bodočih deželno-zbornih volitev. (Sledi bela lista). Samo z bojem proti starim programom in frazama nerodovitne in usodne politike, ki nas je vodila od katastrofe do katastrofe, more nemški narod in z njim tudi nemško meščanstvo od države izboljšati one gospodarske, socialne in kulturne preureditve in narodna jamstva, brez katerih država in narod nikdar ne bosta mogla zmagati škode vojne.

Nemško delavstvo na Češkem in v celi Avstriji se zaveda dolžnosti, ki ji vstopajo iz vojne in njene dedščine. Brezmen in trpljenje vojne je za svoj narod in deželo nosilo v dvojni in trojni meri — kot dolžnost državljanov — brez hvala in zahvale, brez hvalisanja, tudi sedaj kakor zmeraj ne da bi iz svoje izpovedi za deželo in narod hotela napraviti politično obrt ali dobiti pravni naslov za predprave.

Zato smatra pod svojo častjo, da bi svojo polno in enako pravico, odločevanja o narodu in državi spravila samo na razgovor in nima drugega kakor samo obznanje za (lisa) one, ki hočejo prezreti in zakriti, da so v veleindustrijski nemški Češki socialistične delavske mase jedro naroda, glavna moč njegove sedanjosti in poročstvo njegove bodočnosti.

Nemški delavci se bodo krepko borili proti vsem poizkusom, da v nemški Češki ne bi odločeval cel narod. Kot edino poklicane zastopnike nemškega naroda v Avstriji priznavamo le poslance, izvoljene na temelju splošne volilne pravice za državni zbor.

Politična ureditev nemške Češke je odločilna za politično usodo nemškega naroda v Avstriji. Nemška socialna demokracija je zato v svojih programih narodne avtonomije že od nekdaj zahtevala zakonito celokupno zastopstvo naroda na temelju splošne volilne pravice in je vsak čas pripravljena v takem zastopstvu, z enako pravico in dolžnostjo sodelovati s polno odgovornostjo. Zasebne združitve nekdanjih izvoljenih neso tako zastopstvo (lisa). Ne pričakuje rešitve za avstrijske in češke Nemce iz goljufive nade od tod, da bi se s predpravicami ali s silo ustvarila neka nadvlada nad drugim narodom, pač pa moramo sebe in svojo bodočnost zagotoviti z neizpodbojno in nekratlivo enako pravico. Mislamo, da ni več daleč ura, da bo tudi nemško meščanstvo, zlasti na Češkem, spoznalo, da samo naš program, uresničenju narodne avtonomije daje trajno poročstvo za politično moč in gospodarsko socialno in kulturno blaginjo avstrijskih Nemcev.

Zato naše strankarsko vodstvo še enkrat obnavlja sklepe topliškega delavskega zborovanja z dne 28. sept. 1913.

(Ne bo narodnega mira, ne političnega reda, ne gospodarske ali socialne blaginje na Češkem, če temeljito ne reformiramo ustave in uprave v deželi. Ustvariti moramo demokratično okrožno upravo na temelju narodne delitve.)

Poljaki.

LEGIONOWO.

Dunaj. Poljski listi poročajo, da so poljske legije tik ob bojni fronti ustano-

vile naselbino, ki so ji dali kot sedežu legionskega poveljstva in vseh štabov ime Legionowo. Naselbino so zgradili po enotnem osnutku legionarji sami. Krog dveh četverkotnih »borišč« so nastale številne, večinoma prav znatne lesene zgradbe, v katerih so nastanjeni različni oddelki. Vse ceste so dobile imena in v službenih dnevnih poveljih se že imenuje Legionowo kot tako.

Danska pomoč za Poljake.

Kodanj, 5. februarja. Danski kmetje ustanavljajo odbor za nabiranje živil za Poljsko.

RAZŠIRJENJE POLJSKEGA NARODNEGA SVETA.

Krakov, 5. febr. Listi poročajo, da namerava poljska vzhodnogališka konservativna stranka vsled posredovanja načelnika poljskega kluba dr. Bilinskega in bivšega zunanjega ministra Goluchowskega v kratkem zopet vstopiti v poljski narodni svet, v katerem bodo potem zopet zastopane vse stranke.

POLJSKI POMOČNI ODBOR NA DUNAJU.

Krakov, 5. febr. Listi poročajo o dosedanjem delovanju avstro-ogrškega pomočnega društva za Poljake na Dunaju, ki mu načelujeta princ Lichtenstein in načelnik poljskega kluba dr. Bilinski. Odbor je nameraval nakupiti na Nizozemskem večjo množino živil za stradajoče prebivalstvo v zasedenih ozemljih Poljske, a to je onemogočila entanta, posebno Rusija. Odbor je nato poslal na Poljsko 179.000 K za nakup živil. Dalje se je odboru posrečilo dobiti iz Rumunije precej pšenice. Ravno tako se je poskrbelo za perilo in obleko ter se je poslalo na Poljsko 15 vagonov tega blaga.

POLJSKI VOJNI ARHIV.

Na Dunaju se je ustanovil poseben poljski vojni arhiv, ki bo vseboval vse tiskane in pisane dokumente o udeležbi Poljske v svetovni vojni.

POLJSKO LJUDSKO VSEUČILIŠČE.

V nekdanjem ruskem guvernementu Holm, katerega je zasedla Avstrija, se v kratkem ustanovi poljsko ljudsko vseučilišče. Z vseučiliščem bo zvezana tudi javna knjižnica in čitalnica. Predavanja in kurzi bodo obsegali poljščino, slovstvo, zgodovino, zemljepis, matematiko, prirodoslovne vede in zdravstvo.

VARŠAVSKO VSEUČILIŠČE.

Na varšavskem vseučilišču se je do 1. januarja 1916 vpisalo 1148 dijakov, in sicer 534 dijakov na medicinski, 226 na prirodoslovni, 215 na juridični in 81 na modroslovni fakulteti. Poleg tega obiskuje 92 dijakov farmacevtske kurze.

OGENJ V KRAKOVSKIH SUKIENNICAH.

Krakov, 7. februarja. V tukajšnjih Sukiennicah, v najlepšem starinskem mestnem poslopju, je nastal včeraj velik požar. V izredni veliki nevarnosti se je nahajal poljski narodni muzej, vendar se je posrečilo naporom ognjegašcev ogenj omejiti. Ogenj, ki je nastal v kletah Sukiennic in ki je upepelil del poslopja, je povzročil znatno škodo.

Uradni izkazi izgub.

Izgube 17. pešpolka.

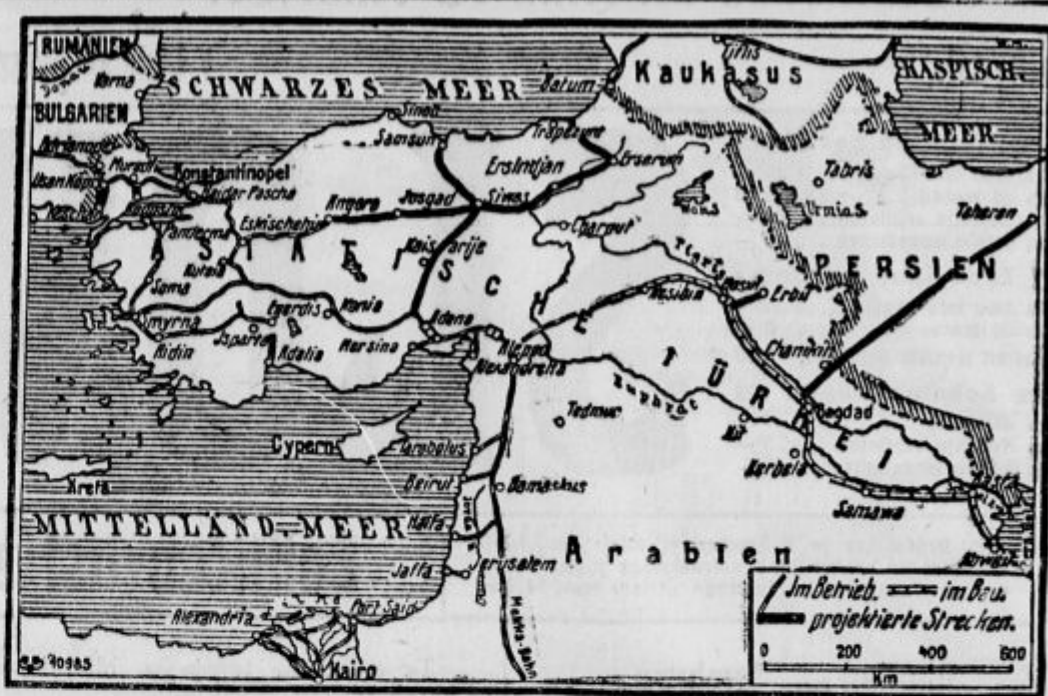
Mrtvi: Kadet Friedrich Karel (3.—6. dec. 1915); inf. Dobnikar Jakob, Medvode; inf. Ferkolj Jernej, Krško; poddesetnik Lisec Anton, Krško; inf. Salmič Alojzij, Krško.

so prisilili sovražnika še vselej, da se je umaknil iz postojank.

Uvod k največji vojni so zapeli naši možnarji in 42 cm možnarji zaveznikov pred trdnjavami v Belgiji in na Francoskem n že takrat smo se ozirali s ponosom na izborna dela našega težkega topništva. Pozneje smo se naučili porabljati možnar proti postojankam na bojnem polju in celo proti sovražnim krdelom in naskakujoči pehoti.

Veliko vojaških činov, ki ostanejo zapisani v zgodovini, so izvršili naši možnarji, pri mnogih so sodelovali odlično. Trdnjave Lüttich, Maubeuge, Namur, Antwerpen, Lowicz, Gorlice, Przemysl, Lvov, Ivanogorod, Nowogeorgiewsk, Soška fronta in Belgrad, uspeh za uspehom. In vse te ter prodiranje zveznih armad v Galiciji, na Poljskem in Ruskem ter sedaj na Balkanu je največ pripisati pravilni porabi topništva in njim na čelu 30.5 možnarjev.

Svetovna vojna je prinesla našim sovražnikom neprijetnih presenečenj, zrakov, letala, podmorske čolne, 42 cm možnarje in »avstro-ogrške motrske baterije«. Te so najjasnejši pojav našega duha in izumne zmoglosti, jasen dokaz izrednega viška kovinske industrije v naši monarhiji in jamstvo končne zmage naše nad številnimi sovražniki, zmaga, ki bodo poplačale velike žrtve, ki jih darujejo narodi v državni soglasno in udano.

Nove turške železnice.

Ujeti: Inf. Anžlovar Franc, Litija; inf. Ašmeier Rudolf; desetenik Aupič Ivan, Novo mesto; inf. Bajc Josip, Krško; inf. Balant Alojzij, Litija; četovodja Bartolj Nikolaj, Krško; inf. Bazelj Franc, Novo mesto; poddesetnik Berčon Josip, Litija; inf. Bervar Alojzij, Litija; inf. Bizjak Anton, Krško; poddesetnik Blatnik Franc, Novo mesto; inf. Boltežar Alojzij, Kočevje; poddesetnik Bučar Alojzij, Novo mesto; inf. Butara Franc, Krško; nad. rez. Čemič Josip, Krško; inf. Černe Franc, Krško; inf. Čertalič Franc, Krško; inf. Debeljak Josip, Kočevje; inf. Doberdruž Ivan, Novo mesto; inf. Držaj Josip, Črnomelj; inf. Erjavec Franc; inf. Fifolt Josip, Novo mesto; inf. Fuke Mihael, Krško; inf. Gačnik Karel, Krško; inf. Golobič Ivan, Črnomelj; desetenik Goltes Franc, Krško; inf. Grdešič Martin, Črnomelj; inf. Hren Franc, Litija; inf. Hribar Josip, Litija; rač. podčastnik llovvar Franc, Litija; inf. Ivančič Alojzij, Krško; inf. Jaklič Martin, Krško; inf. Jakoš Ivan, Krško; inf. Jakše Karel, Novo mesto; inf. Jakuš Anton, Krško; desetenik Jamšek Karel, Krško; inf. Jež Ivan; inf. Kastelik Ivan, Luče; inf. Keze Ivan, Krško; inf. Kobe Alojzij, Novo mesto; inf. Kobe Josip, Črnomelj; poddesetnik Kokalj Josip, št. Vid pri Zatičini; tit. narednik Koračin Karel, Krško; inf. Kovač Ivan, Krško; inf. Kralj Ivan, Dob; inf. Križ Jakob, Kočevje; inf. Lavrič Franc, Novo mesto; inf. Lopatič Mihael, Cerklje; inf. Midorfer, Alojzij, Novo mesto; inf. Morela Alojzij, Kresnice; inf. Movrin Josip, Stari trg; rez. Može Anton, Novo mesto; desetenik Nadič Ivan; inf. Novak Egidij, Litija; inf. Novak Josip, Kočevje; inf. Novosel Ivan, Krško; Zinf. Novšak Ivan, Krško; inf. Orešnik Andrej, Krško; poddesetnik Oswald Rudolf, Novo mesto; inf. Pajer Franc, Novo mesto; rez. Pavlenič Anton, Krško; inf. Pavlovič Jakob, Krško; poddesetnik Pettsche Josip, Kočevje; inf. Pezdirc Anton, Črnomelj; inf. Pirc Josip, Novo mesto; inf. Pirnar Josip, Krško; inf. Pišek Franc, Krško; poddesetnik Pleschl Josip, Kočevje; inf. Povše Blaž, Krško; rez. Rauch Peter, Črnomelj; inf. Repovž Anton, Litija; tit. poddesetnik Sajovic Franc, Novo mesto; inf. Schweiger Franc, Črnomelj; inf. Škoflanc Franc, Krško; desetenik Skrajnar Anton, Novo mesto; poddesetnik Skrajnar Ivan, Novo mesto; inf. Šmajdek Franc; inf. Smuk Josip, Novo mesto; inf. Sotlar Franc; inf. Štamcar Ivan, Krško; inf. Stine Karel, Novo mesto; poddesetnik Stritar Franc, Novo mesto; inf. Šturm Josip, Krško; inf. Stušek Franc; inf. Šusteršič Henrik; inf. Terdan Josip, Kočevje; inf. Tratar Ivan, Krško; enol. prost. tit. desetenik Trebicky Ivan; inf. Trinkaus Alojzij, Krško; inf. Trunkelj Josip, Litija; inf. Umetič Ivan, Krško; inf. Umetič Ivan, Cerklje; četovodja Urbanc Franc, Krško; inf. Vene Josip, Krško; inf. Verbič Anton, Litija; inf. Vesele Mat., Novo mesto; inf. Virant Mihael, Krško; rez. Vovk Franc, Novo mesto; četovodja Žagar Viktor, Novo mesto; tit. poddesetnik Zajc Josip, Litija; inf. Zavodnik Ivan, Litija; inf. Žimovec Ivan, Ribnica; inf. Žitnik Matija, Novo mesto; poddesetnik Zore Ludvik, Krško.

Poročnik Ivan Božič; enol. prost. tit. narednik Franc Eberl; praporščak Josip Ertl; poročnik Maks Fontana, Maribor; kadet Alojzij Hrovat, Kranjskagora; poročnik Franc Jankovič, Ljubljana; nadporočnik Rudolf Knez, Mokronog; praporščak Josip Lesowsky; praporščak Robert Piskorc; poročnik Franc Rapac; stotnik Karel Meilling tudi ranjen; stotnik Hugo Nechansky (je bil že proglašen za mrtvega); kadetasp. Ivan Petsche.

Iz seznama izgub št. 362. Mrtvi: Poročnik 7. lov. bat. Hauser Tibor; poročnik 7. lov. bat. Holzinger Franc; enoletni prost. nadlovce 7. lov. bat. Neumann Henrik; nadporočnik 27. črnovoj. pp. Šiepec Josip, Maribor; nadporočnik 27. črnovoj. pp. Tschulik Anton; kadet 7. lov. bat. Wenklar Stanislav; praporščak 7. lov. bat. dr. Wilschke Alfred. — Ujeti: Nadporočnik 87. pp. Eglseer Karel, tudi ranjen;

poročnik 22. črnovoj. pp. Ehrlich Josip; stotnik 36. dom. p. Hieke Artur iz Gorice, tudi ranjen; poročnik 4. dom. p. Ogorelec Vladimir, tudi ranjen; polkovnik 87. pp. Pischely Henrik, tudi ranjen; poročnik 4. dom. p. Prinčič Josip iz Gorice; poročnik 87. pp. Prommer Artur; praporščak 27. pp. Tominec Stanko iz Ljubljane; stotnik 87. pp. Wanka pl. Lenzenheim Oton.

Hrvatski umetnik na jugozapadni fronti in v Gorici.

Profesor Robert Frangeš-Mihanović, znameniti hrvatski kipar, se je v zadnjem času že drugič mudil na jugozapadnem bojišču in ob tej priliki obiskal tudi Gorico. O svojih vtisih je podal dopisniku »Agramer Tagblatt« naslednji opis:

Neizčrpna je snov, ki se nudi umetniku na bojišču. Če sem že ob svojem prvem potovanju na fronto videl preobilico silnega, zanimivega in novega, je bil moj drugi študijski izlet še skoraj izdatnejši. Pripomniti moram, da je vrhovna armadna uprava v zadnjem času gledala na to, da pridejo tudi zasledovalci umetniških ciljev v svetovni vojni na svoj račun. Časnikarje in umetnike je danes na bojišču na popolnoma različnih znakih lahko spoznati, in vsak, s komur sem prišel v dotiko, je po mojem uradniškem znaku takoj vedel, v kateri lastnosti sem opravičen muditi se na fronti. Vojni tiskovni odsek državnega vojnega ministrstva na bojišču, imenovan kratko »vojni tiskovni stan«, se je že razdelil v dve sekciji: časnikarsko, ki jo vodi, kakor znano, generalni major Hoen, in umetniško, ki jo vodi polkovnik John, muzejski ravnatelj na Dunaju. Ta dva odseka delita vsa v poštev prihajajočo delovno snov med poročevalce in umetnike. Taka organizacija je zelo blagodejna, ker je s tem omogočeno popolno izčrpanje preogromnega materiala. Zanimci bodo na ta način dobili mnogo pravilnejšo in popolnejšo sliko sedanjega velikega časa. Posebno ugodno bo pa vplivala ta organizacija na vojne razstave, ki jih sedaj prirejajo vsa večja mesta na kontinentu. Prva vojna razstava se je vršila, kakor znano, na Dunaju, odkoder so razstavne predmete poslali v Budimpešto in potem v Gradec. Sedaj bo vojna razstava potovala v Berlin, in končno ima priti v Zagreb, kjer se bo otvorila začetkom ali sredi junija; ostala bo odprta več mesecev. Tudi v Stockholmu in v Sofiji že vojnih razstav. Pred seboj imam tri mesece najintenzivnejšega dela, da bom do naše vojne razstave gotov z vsemi svojimi načrti. Po teh uvodnih opazkah naj vam pripovedujem o svojih doživljajih in vtisih:

Velik del svojega bivanja na jugozapadni fronti sem tudi topot prebil v armadnem glavnem stanu pri generalu pehote pl. Borojeviču, ostanek na različnih točkah fronte, tako posebno v Gorici in njeni okolici. Po zahtevi hrvatskih mest, katera so našega vojskovodje generala Borojeviča izvolila za častnega meščana, sem izdelal njegov relief z njegovim lastnoročnim podpisom. Relief je v nadživljenjski velikosti in kaže Borojeviča v profilu, oblečenega v vojno suknjo, v doprni sliki. Ni bilo lahko, v skulpturi podati izrazite inteligence, energije in utrjenosti teh značilnih potez. Vendar se je splošno priznalo, da je relief velikega vojskovodje zelo uspel. Dalje sem prinesel s seboj najrazličnejše snovi, posebno študije o konjih, deloma kot risbe z ogljem, deloma v modelih. Vse te skulpture bodo svoj čas razstavljene v zagrebški vojni razstavi. Seveda je pa še mnogo snovi, ki zaenkrat žive dalje samo kot neminljiv vtis in mojem spominu in jih bom o priliki porabil.

Zelo zanimivo je bilo topot zame, ko sem opazil, da se je tekom vojne zopet poseglo nazaj po najprimitivnejšem orožju davno preteklih časov, in sicer tako pri napadu kakor v brambli. Videl sem vojna sredstva, ki spominjajo na naše romantič-

ne junaške čase ter so me z umetniškega stališča v najvišji meri zanimala. Tako so posebno Dalmatinci oboroženi z velikimi nožmi v obliki handžarjev, s katerimi umejo v boju iz bližine spretnejše ravnanje nego z bajonetom na puški. Tudi strašno orožje iz prejšnjih časov sem zopet srečal — »buzdovan«, to je bojni kij. Na kratkem, debelem ročaju je nasajena krogla z močnimi ostmi. Tako ob naskoku, kakor tudi v ročnem metežu je to orožje jako praktično vojno sredstvo. — Večkrat je koristno, da sovražnik ne ve, odkodi prihajajo uničujoči eksplozivni izstrelki. Noben dim ne izda mesta, odkoder je priletel pogubni izstrelak. Silno me je zanimal tudi transport težkih topov (n. pr. izkrcanih mornariških topov najtežjega kalibra), ki jih na kolesih ni več mogoče spraviti na preje. Nalože jih na sani, ki jih na dolgi vrvi vleče kakih 200 vojakov. Pogled, ki se mi je prvič nudil, ko je tak nestvor počasi vlekel naprej množično človeška moč, me je živo spominjal na slike starega Egipta, ko vlačijo skupaj ogromne ciklopske skale za zgradbo piramid. Izredno zanimiv sujet, ki sem si ga ohranil v več fotografijah, da ustvarim iz njega kiparsko delo elementarne sile in močipolne kretnje. Nič ne more zanamcem bolje predložiti vse meje presegačjega, vse presilne veličine te vojne, nego vpodobitev tega prizora. Kakor pritlikavci so videti ljudje ob tem orjaškem topu, ki pa vendar deluje po njihovi volji, sam proizvod človeške duševne sile.

V moje veliko veselje so mi nekega dne naznanili, da se morem s tovarišem prof. Ivekovičem z avtomobilom peljati v Gorico in bližnje bojno ozemlje, seveda pod vodstvom generalštabnega častnika. Že ob vožnji tje kaj so se pred nami razvijale življenjapolne, pisane slike. Brezkončne trenske kolone, municijski transporti, kolone vojnih ujetnikov, ki jih vodijo na delo ali pa prihajajo z dela; potem zopet razvaline, od dima očrneni zidovi, strašna opustošenja tal po izstrelkih težkih topov ali eksplozivnih bombah sovražnih aviatikov. Neprestano ogibanje in drvenje mimo vsega tega, da oko niti ne more sprejeti premnogih vtisov. Bilo je ravno na praznik sv. treh Kraljev, ko smo prišli v Gorico. Kakor železnica se je moral tudi naš avtomobil ustaviti dva do tri kilometre pred mestom, ker je ta del v sovražniškem doledu pa tudi v območju njegovega ognja. Mesto samo je, kakor utegne biti znano čitateljem naših ilustriranih listov, precej poškodovano. Tu sem videl dosti revnejšega prebivalstva, posebno žensk in otrok. Od časa do časa grme semkaj Cadornovi topovi. »Pomirjevalne strele« imenujejo naši častniki te vedno se ponavljajoče kanonade, ki imajo le ta smoter, da neprestano vznemirjajo prostor za fronto. Kakšno nasprotje! Zvonenje zvonov k prazniški službi božji in tuljenje, ječanje in žvižganje italijanskih granat. Častniki so nam pripovedovali o dveh izpadih, ki so jih izvršile naše čete takoj po novem letu v nočnem času proti sovražnim postojankam. Vsakokrat so privedli s seboj tisoč mož in kakih 20 do 30 častnikov. Goriško predmestje je seveda, kakor znano, v naših rokah, neosvojljivo močno utrjeno in se more vsak hip vzeti pod najmočnejši navskrižni ogenj. Kdor je videl naše obrambne črte pri Gorici, mora priti do prepričanja, da ne morejo Italijani tu nikdar prodrati. Popoldne je bilo v mestu celo čisto živahno. Dalmatinski vojaki, v skupinah po pet ali šest mož in držčci se sklenjeni preko ramen, so hodili po cestah in peli.

Naslednji dan smo obiskali artiljerijsko opazovalnico na neki višini, s katerega se s pomočjo daljnogleda čisto dobro razločijo sovražne rojne črte in posamezni streljajoči topovi. Opazovališče je seveda zakopano v zemljo in ima le čisto majhno lino za opazovanje. Prižgati se ne sme ne luči, ne zakuriti ognja, da bi se ta važna postojanka ne izdala. Cele tedne niso videli stotnik, nadporočnik in poročnik nobene žive duše; edino izpremembo nudi gramofon, ki igra v prostem času pod zemljo. Pač, neko živo bitje je tu vsakdanji gost. Skoro bi bil na to pozabil. Senica, drobna, nežno cvrčeca ptičica prihaja vsak dan v stanišče in brez strahu jemlje krmo iz rok. Nekega dne, ko se je zrak cele ure stresal vsled izstrelkov, ki so se križali sem in tje, je prišel naš mali pernat prijatelj, kakor bi hotel najti zatočišča pri nas. Mala seničica je naš angel varuh, je rekel stotnik; prihaja in odhaja, in vendar sovražnik še ni odkril našega skrivališča. Ravno ko smo previdno kukali iz linice, so na naši strani izstrelili tri težke 30-5 cm granate. Zrak je zadrltel v velikem obsegu, slišati je bilo hreščeče tuljenje, kakor bi zajakalo stotine malih otrok; nato se je slišal za goro zamolkel udar, a videli o njem seveda nismo ničesar. Preciznost italijanske artiljerije je po zatirjanju artiljerijskih častnikov zelo dobra; veliko slabša je v tem oziru pehota. Bili smo veseli, ko smo se iz te odjudne samote, kjer prežita le smrt in poguba, vrnili v življenja polno vrvenje za fronto. Prihodnji dnevi bodo posvečeni našim

delom; poleti ali začetkom jeseni gremo tretjič na fronto, ako se medtem ne bo morda naselil na svetu zaželjeni mir.

Onemogla Italija.

Avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 8. februarja. Uradno se razglša:

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Naša zmaga pri Oslavju.

»Naprej proti Italijanu!« To je najbolj vroča želja naših vojakov. Zato so vedno veseli in navdušeni, kader pride povelje za napad. Tako željno pričakovano povelje je došlo pred nekaj dnevi, ko je šlo za Oslavje. V resnici vzorno pripravljena in junaško izvedena akcija se je pričela dne 24. januarja ob 3. uri popoldne z mogočnim artiljerijskim napadom. Do 600 naših topov, med njimi mnogo najtežjega kalibra, je bruhal svoj smrtonosni ogenj na le nekaj kilometrov široki fronti v sovražne vrste. Naši topovi so delovali s strašno hitrostjo. Med grmenjem so se razločno čuli naši 30-5 cm možnarji. Po samo polurni artiljerijski pripravi, ki je uničila mnogo italijanskih topov n popolnoma porušila vsa močno utrjena kritja, so pričele vreti iz strelskih jarkov naše napadalne kolone. Bili so to oddelki ogrskih pešpolkov pod poveljstvom podpolkovnika Petzolda. Enako kot 15. januarja so naši hrabri saperski oddelki na mnogih točkah predrl žične ovire, da omogočijo napadajočim silam hitrejšo napredovanje. Zadoni povelje: Naprej! Topovi utihnejo. Naše čete naskočijo sovražna kritja. Kljub strašnemu borenju so se Italijani umikali le korak za korakom. Še-le ko so naši pričeli rabiti strašno orožje, s katerim so metali plamenice v sovražne vrste, so Italijani opustili vsak odpor in se udali. Enako so Italijani izgubili tudi ostale strelske jarke. Nek lastni bataljon, ki je imel strašne izgube, bi moral biti izmenjen z rezervo. Naši so se pa z divjo silo vrgli na decimirani bataljon, večino vojakov ujeli, ostale pa z rezervo vred poglani v divji beg. Major, ki je poveljeval lastnemu bataljonu, je proti vaku, ki ga je pozval, naj se uda, potegnil samokres in ga hotel ustreliti. Naš vojak je bil pa hitrejši in mu izbil z bajonetom samokres iz roke ter ga ujel. 1200 Italijanov, med njimi 45 častnikov in 2 majorja, je bilo ujetih ter zaplenjene tri strojne puške. Osvojeni jarki kakor tudi ozemlje za njimi je bilo polno laških trupel.

Naša artiljerija je celo noč in naslednji dopoldan nadaljevala svoj ljuti ogenj proti sovražnim baterijam. Tudi italijanska artiljerija je neprestano brez učinka streljala na postojanke, ki smo jih bili osvojili. Dosegla ni ničesar drugega, nego da je s svojimi granatami ondi okoli ležele številne italijanske mrtvece in ranjence uprav zmlela. Bojišče je nudilo po končanem boju grozovit pogled. Daleč na okrog ničesar drugega nego ogromne granatne jame, raztrgana človeška telesa, zdrobljeno kamenje in drobci izstrelkov. Nekaj težko ranjenih italijanskih vojakov, ki so jih naši pobrali, je vsled prestanega smrtnega strahu zblaznelo.

Delovanje Italijanov na Krasu.

Na kraški fronti skušajo Italijani z metodnim delovanjem doseči to, česar niso mogli nikjer izvajati z obupnimi naskoki. Ponoči grade iz zabojev in peščenih vreč okope in približevalne jarke, ki pa jih naša artiljerija vedno zopet razruši. Posebno pri Selcah so Italijani podpirali te približevalne poskuse s kompliciranim omrežjem okopov in kraških jarkov; toda to delo je bilo brez koristi, ker je to, česar niso uničili naši topovi, razbila potem naša pehota z nepričakovanimi napadi. Dva tedna je visela nad fronto gosta megla, ki je seveda zelo ovirala topovsko delovanje. Od dne 28. januarja dalje je vreme ugodnejše. Nastopila je predpomlad in topovi zopet delujejo s polno silo. Obstreljevanje je naprejeno predvsem proti zveznim potom domnevanih topovskih postojank, vendar pa obstreljujejo Italijani pogosto tudi vasi daleč za fronto.

Letalni napad na italijansko letališče pri Gradežu.

Vojni poročevalci poročajo iz vojnega tiskovnega stana 8. t. m.:

Naši mornariški junaški letalci so zopet zaslužili, da jih občudujemo. Včeraj, dne 7. t. m. so poleteli ob solnčnem vzhodu čez z razsvitljeno morje v Gorgo pri Gradežu, kjer so povzročili na italijanskem letališču veliko škodo. Trije hidroplani so plaval ob tričetrt na 6 zjutraj po morju, na to so se liki morskimi ptiči dvignili 1200 metrov kvišku. Povodna letala so delovala nad italijansko letalno lopo pri Gorgo. Eden za drugim je vrgel svoje dobro merjene bombe. Učinkoval je jutranji pozdrav popolnoma. Predno so pričeli italijanski obrambni topovi streljati, so lope gorele; ena lopa se je sesula. Vsi trije aparati so se vrnili nepoškodovani, dasi so z obrambnimi topovi hudo streljali na nie.

67 italijanskih generalov odstavljenih.

Lugano. Z upokojitvijo generalov Angelotti, Marchi, Porta in Arena je od začetka vojske odstavljenih 67 italijanskih generalov.

Švica vrne Italiji zaplenjeno letalo.

Bern. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani« poroča: Ker je izpoznalo švicarsko armadno poveljstvo, da se italijansko letalo, ki se je izkrcalo v Tessenu, ni udeleževalo nobene bojne operacije in da ni imelo niti instrumentov za navadno opazovanje, je sklenilo, da letalo vrne Italiji. To poročilo se potrjuje tudi na švicarskem merodajnem mestu.

Laški ministri sklenili, da ne bodo več potovali.

Lugano. Na ministrskem svetu 6. t. m. so sklenili, da ustavijo ministrska potovanja radi prerakanja, ki je nastalo v časopisu proti zadnjim Salandrovim govorom. Barzilaj je že preklical dogovorjena potovanja v Parmo in v Palermo. Le Salandra namerava še govoriti svojim volilcem v Apuliji.

Laška vojna stranka proti Salandri.

Lugano. Notranja kriza v Italiji se zelo poostruje, a značilno je, da v oblikah, ki so bile običajne pred vojsko, kar dokazuje, da so se vojne stranke varale, če so nameravale z majniško revolucijo ustvariti novo Italijo. Salandra je izjavil poslancu Revione, da gre le parlamentu pravica izraziti nezaupnico vladi in jo prisiliti, da odstopi, posamezne stranke te pravice nimajo, kakor tudi ne skupine in časopisje s svojimi pristaši. Tudi delna kriza se ne doseže z nastopi izven parlamenta. Vojne stranke so zelo nevoljne na Salandro, ker se drži strogega parlamentarnega stališča in kaže na parlament, ki prične zborovati 1. marca. Znano jim je namreč, da se nahajajo v zbornici v manjšini. Reformni socialist Raimondo predlaga zato, naj se takoj sestanejo vojne stranke, da se posvetujejo o položaju. »Idea Nazionale« odklanja ta predlog, druge skupine sodijo različno. Vojne stranke napadajo v časopisih dalje ministrstvo. »Secolo« izvaja: Salandra je vodil vlado tako, kakor da se mora končati vojska čez nekaj mesecev z zavzetjem Dunaja. Zavedal se ni dejanskih težkoč, posebno gospodarskih. Salandra naj napove vojsko Nemčiji in naj se postane delujoči član četverosporzuma. V tem slučaju bodo vojne stranke zanj, sicer si morajo same pomagati.

Radovednost laških republikancev.

Curih. »Iniziativa«, glasilo italijanskih republikancev, zopet nujno poziva vlado, naj še poljski razmerje nasproti Nemčiji in jo v ostalem vprašuje, če še zaupa narod, če res veruje na dobro pravico italijanske vojske, če je prepričana o tem, da more dobiti Italija le v zvezi z narodi četverosporzuma temelj novi mednarodni politiki in dalje, če je po njeni sodbi izključena vsaka možnost nove zveze med Nemčijo, Avstrijo in Italijo.

Pred odločitvijo na Balkanu.

Avstroogrške čete na Balkanu trajno napredujejo; s tem dozoreva odločitev na južnem balkanskem polotoku. Še-le v poznejšem času bo mogoče jasno spoznati, kako in zakaj se je ustvaril ta položaj, v katerem je zagotovena Grčija kakor odbijatelj. Je-li tako namenoma hotela ententa, ali pa je bilo vse le neposredna posledica srbskega in črnogorskega poraza. Srbske moči naj bi se bile po želji »srbskih rešiteljev« ohranile kolikor mogoče nedotaknjene in naj bi bile prišle v poštev le za sodelovanje pri angleško-francoski akciji iz Grčije sem. Anglija in Francija sta hoteli tako, a nista mogli zabraniti, da je prišlo drugače. Samo ostanki srbske armade brez orožja in druge opreme so se mogli rešiti k zaveznikom.

Iz poročil o poteku operacij v Albaniji se spozna dobro preračunjena in posrečena podlaga v okviru končnega boja na balkanskem polotoku, vendar pa ne smemo misliti, da bo obramba od strani entente neznatna. Imela je četrta leta čas in priliko, da je pri Solunu zbrala močne čete in utrdila svoje postojanke. Isto velja tudi o Valoni. Da bi se zasedla črta med utrjenimi opirališči — Solunom in Bitoljem — še ni rečeno, vendar pa bo to tekom operacij postalo potrebno vsled različnih prodiralnih črt zaveznikov, ki bodo skušali preprečiti, da se ententina armada pri Solunu in italijanske bojne sile pri Valoni ne raztrga v dve ločeni skupini. Temu nasproti so Bolgari, Avstriji in Nemci ob grški meji še vedno v tistih postojankah katere so dosegli po porazu Srbije. Dibra in Struga sta v rokah Bolgarov, ki se vsled tega v smeri čez Elbasan lahko bližajo jadranski obali. Na južni albanski meji stoje na grških tleh grške čete in sicer se zbirajo te sile okoli Janine in Korice. Čeprav je Grška nevtralna, vendar ni izključeno da ne bo mirno gledala, da bi se še v večji meri kršila njena nevtralnost. Pravtako je skoro gotovo, da se bo Grška ustavila proti italijanskemu prodiranju

južno od Valone. Naše armade na Balkanu so že naprej skrbale za medsebojno zvezo. Kakor hitro bodo avstrijske čete, ki operirajo v Albaniji, dosegle cesto Tirana—Drač, bo s tem napravljena zveza med obrežjem in bolgarskimi četami. Vsekako je treba na poti v Albanijo premagati še velike težkoče, ker so ceste skrajno slabe ali jih pa sploh ni. Vendar pa smemo z upanjem pričakovati odločitve v tem zadnjem velikem borenju na Balkanu.

× × ×

Avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 8. februarja. Uradno se razglša:

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 8. februarja. Uradno:

Nobenih posebnih dogodkov.

Vrhovno vojno vodstvo.

Naše prodiranje v Albanijo.

Lugano. »Idea Nazionale« poroča iz Drača: Albanski rodovi so stopili odkrito na stran Avstrije. Dobro oboroženi rodovi tvorijo predno stražo Avstrijev, ki prodirajo proti Lahom. Mali deli čet, spremljali so jih močni oddelki Malisorov, so zasedli Krojo in so napredovali ob reki Izmij do morja, kjer so že trčili na Essad pašine vojake. Pripravljajo obrambo Drača.

Bolgari zasedli Elbasan?

Genf, 8. februarja Lyonski list »Nouvelles« poroča, da so bolgarske čete zasedle Elbasan in da so se Italijani in Srbi umaknili proti Trieri.

Lahi v Albaniji.

Lugano. »Agenzia Stefani« objavlja sledeče uradno obvestilo: Italijani niso vzeli niti enega vojaka iz zasedenih albanskih točk. Poročilo o popustu Valone je zato bajka.

Razdelitev vlog v Albaniji.

Budimpešta, 8. februarja. Italijani so iz vseh delov Albanije umaknili svoje čete in jih zbrali v Valoni. Obrambo Drača so prepustili Srbom, obrambo ostale Albanije pa Essad paši.

Angleške želje glede na Valono in Solun.

Amsterdam. Iz angleškega vira se poroča: Zadnji italijanski ministrski svet v Rimu pod kraljevim predsedstvom je sklenil, dasi se je upiral Cadorna, naj pošljejo 100.000 mož v Valono in 50.000 mož v Solun. (Potrjeno to z a s e b n o angleško poročilo še ni. Op. ur.)

Boji prednjih straž pri Solunu.

Amsterdam. (Kor. ur.) »Times« poroča iz Soluna: V nedeljo se je bil prvič, odkar so prekoračile čete sporazuma grško mejo, zopet boj med francoskimi in sovražnimi prednjimi stražami na črti južno od Doiranskega jezera. Francozi, ki so se nahajali v manjšini, so se umaknili z dvema ranjencema.

Pred ofenzivo proti Solunu.

Genf. »Petit Parisien« poroča: Ofenziva proti Solunu se pričakuje vsak čas, kar dokazuje veliko premikanje čet pri Bitolju in Dorianu. Z merodajne strani se pristavlja, da se udeleže Turki ofenzive z velikimi silami.

Curih, 8. februarja. Grško časopisje smatra vprašanje prodiranja čet osrednjih velesil in Bolgarije proti Solunu za zelo aktualno. List »Kairi« piše: »Če smo Angležem in Francozom dovolili, da so kršili naše pravice, je logično, da isto dovolimo tudi njihovim sovražnikom, tembolj, ker bodo našo deželo očistili invazije. Pod takimi okoliščinami moramo biti veseli, če osrednji velesili napravita konec solunskega vprašanja.« — »Athina« poroča, da se radi prodiranja Bolgarov še vrše pogajanja, v ostalem pa da sta osrednji velesili ponudili zadostne garancije.

× × ×

Ententa in Grška.

Dunaj, 8. febr. Petrograjski »Rječ« poroča iz pravega vira, da je ententa sklenila rabiti grško ozemlje, kakor se bo nji zdelo in bo grški vladi sporočala samo gotova dejstva. Ententa bo to storila, ker se Grška upira ententnim akcijam in onemogočuje pogajanja.

Lugano, 8. februarja. »Secolo« poroča, da ententa zelo strogo blokira celo grško obal od Krfa do Kavale in ostro nadzira vse ladje. Na Grškem manjka živeža; premoga ni skoro več dobiti.

Bolgarija in Grška.

Sofija, 9. febr. Vladno glasilo »Narodni Prava« izvaja:

Skupno z našimi mogočnimi zavezniki stojimo danes ob grški meji ne kot sovražniki, nasprotno upamo, da postanemo dobri sosedi Grške. Krivi nismo mi, ker kršijo naši sovražniki nevtralnost Grške in da stoje na grških tleh. Ostati ne smejo tam, kjer se nahajajo zdaj. Gre nam pravica, da iščemo in uničimo tam svoje sovražnike, da ne ogroža naše varnosti. Težko je mogoče Grški, ker mora gledati tuje čete na

svoji zemlji, a to nas ne more zadrževati, da bi se ne smeli braniti.

Saško odlikovanje bolgarskega kralja.

Sofija, 5. februarja. Semkaj je prišlo saško odposlanstvo, katero je izročilo kralju Ferdinandu vojaški veliki križ reda sv. Henrika. Do sedaj so to odlikovanje imeli samo saški kralj in nemški in avstrijski cesar.

Bolgarski vladar v glavnih stanih zavezničkov.

Sofija. (Kor. ur.) »Agence Telegraph. Bulgare«: Kralj Ferdinand je odpotoval 7. t. m. zvečer iz Sofije, da obišče nemškega cesarja v nemškem glavnem stanu. Spremljajo ga ministrski predsednik Radoslavov, generalisimus Žekov in malo vojaško spremstvo. Na to obišče maršala nadvojvodo Friderika v avstrijskem glavnem stanu. Radoslavov in Žekov se vrne na to v Bolgarijo, kralj Ferdinand pa potuje na to še v Koburg. V kraljevi odsotnosti bo vodil vlado ministrski svet.

Bolgarija in Rumunija.

Berlin, 7. febr. Napoluradna »Nowoe Vremja« poročajo iz odličnega diplomatskega vira, da so se zadnje dni na Balkanu izvršila važna zblizanja. Radoslavov in Bratianu sta imela več razgovorov, kar je položaj izredno pojasnilo. Bolgarsko-rumunsko razmerje je sedaj tako urejeno, da se v mnogih važnih vprašanjih lahko doseže popolno soglasje.

Rumunska nevtralnost.

Sofija, 8. februarja. Rumunsko ministristvo se čisto posvetuje o rumunski zunanji politiki. Kakor poroča »Adeverul« je ministrski predsednik Bratianu imel daljši pogovor z načelnikom generalnega štaba in na podlagi njegovega poročila je ministrski svet sklenil še za naprej najstrožjo nevtralnost. Med Grčijo in Rumunijo vlada dobro razmerje.

Rumunski justični minister v Berlinu.

»Balkanska Pošta« poroča iz Bukarešte, da se rumunski justični minister Antonescu mudi v Berlinu v posebno važni misiji. Ima nalogo, da prepriča nemško vlado o lojalni politiki Rumunije napram srednjima velesilama.

Moldavski princ umrl.

Bukarešt, 7. februarja. Tukaj je umrl moldavski princ Demeter Morzi, eden izmed najodličnejših članov stranke Take Jonescuja.

× × ×

Uprava v Srbiji.

Guvernerjeva izjava.

Budimpešta, 8. febr. »Az Estov« dopisnik je imel razgovor z generalnim guvernerjem grofom Salis-Sewis, ki je rekel: Jaz sem vojak. Neko višje povelje me je postavilo na to mesto z določenimi navodili. Politični vidiki me ne zanimajo. Moja naloga je konsolidacija razmer in trudil se bom, da v deželo pride zopet normalno stanje državljankega življenja in pa, da bo imel narod kaj jesti, trgovina in obrt pa novo delo. Tu sem šele malo časa, pa lahko rečem, da se razmere razvijajo zelo ugodno. V Belgradu in na deželi uradujejo v občinah povsod Srbi. Nad njimi so seveda vojaške oblasti.

Poročevalec je omenil znano ogrsko interpelacijo o upravi Srbije. Guverner je odgovoril: »Da, bral sem jo, pa kakor rečeno, jaz sem vojak in ne politikujem.«

Razorožitev Črnogore.

Lugano, 8. februarja. »Idea Nazionale« poroča, da je razorožitev Črnogore končana. Za Avstrijo je s tem črnogorsko vprašanje rešeno.

Ruski poslanik pri kralju Nikolaju.

Kodanj, 8. febr. Dosedanji ruski poslanik na Cetinju Islavin — do izbruha vojske generalni konzul na Dunaju — ki je doslej bival v Italiji, je prejel naročilo, naj se zgleda pri kralju Nikolaju na francoskem kot diplomatski zastopnik Rusije.

Srbi in Italijani.

Lugano. Italijanska vlada se je zelo osmesila s svojim poizkusom, da bi priredili sejo v Rimu bivajoči srbski poslanci. V tej seji dela srbske skupščine so napadali tako ljuto Italijo, ker je pustila Srbijo na cedilu, da je zaplenila laška cenzura poročila v italijanskem časopisu. Kljub temu se je izvedelo, da so izbrali Nizzo za prihodnjo sejo srbske skupščine zato, da protestirajo proti Italiji. Nesporazum med Srbijo in Italijo je torej gotova reč, četudi poizkušajo pregovoriti Pasića, naj bi prišel v Rim, ko pride tja francoski ministrski predsednik Briand.

Srbi na Krfu.

Magdeburg. »Magdeburger Zeitung« poroča iz Curiha: Srbska vlada je naznala uradno nevtralnimi državam, da se je zopet konstituirala srbska vlada na Krfu. Konzule in diplomatske zastopnike prosi, naj se vrnejo v stolico srbske vlade.

Angleške in francoske streljnice odpotovale čez Dunaj domov.

Dunaj, 8. februarja. (Kor. ur.) Sinoči se je pripeljalo 67 angleških in francoskih

streljnic na Dunaj, ki so poslovale v srbski armadi. Po kratkem odmoru so odpotovale v Švico dalje, da se prepeljejo čez nevtralnno zemljo domov.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 8. februarja. Uradno se razglša:

Preglednejše podnebje je pospešilo včeraj na celi severovzhodni bojni črti živahnije streljanje s topovi. Rusi so napadli ponoči od včeraj na danes severozahodno od Tarnopola neko naše naprej potisnjeno oporišče pehote. Napade so ponavljali. Posrečilo se jim je, da so udrli začasno, a so jih vrgli čez kratek čas zopet iz njega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 8. februarja. Uradno:

Nobenih posebnih dogodkov.

Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 5. februarja. (Kor. ur.) Deli sovražnih čet so poizkušali pri otoku Glau-den (24 km po reki navzdol od Dvinskoga) približati se našim jarkom, a jih je vrgel naš ogenj. Veliko število nemških letal je preletelo okolično Dvinska; pokazali so se tudi Zeppelinovci. Poroča se o več posrečenih podjetjih naših poizvedovalcev pri četah generala Ivanova v minulih dneh. Pri Gontovi, 7 km južno od Novega Aleksinjeva, so napredovali naši poizvedovalci do žične ovire, ko so prej napravili naši težki topovi pot skozi oviro. Vdrli so v prostor med prvo in drugo oviro, napadli so tam nek sovražni oddelek in so ga večinoma uničili. Ob srednji Stripi in severnozahodno od Zaleszczycki smo razkropili in uničili več sovražnih poljskih straž.

Petrograd, 6. februarja. (Kor. urad.) Nemški letalci pri Rigi in južno od Uekskilla delujejo dalje. Naši letalci so metali bombe na kolodvor in na železniški most čez reko Aa v Mitavi. Naši poizvedovalci so našli v odseku generala Ivanova vrsto sovražnih raztresenih podkopov, zvezali so jih z žico s svojimi jarki in so jih približno 40 razstrelili. Na cesti pri Brzezany (45 km zahodno od Tarnopola) smo preprečili poizkus sovražnika, ki se je približeval našim jarkom. Pri Bojanu je sovražnik vse storil, da z ognjem metalcev min in z ročnimi granatami zopet vzame vdrtno, ki smo jo zasedli ponoči na 3. t. m.

PRESTOLONASLEDNIK NADVOJVODA KAREL FRANC JOŽEF OBISKAL VOJNO SKUPINO NADVOJVODE JOŽEFA FERDINANDA.

Dunaj, 8. februarja. (Kor. ur.) Nadvojvoda Karel Franc Jožef je obiskal po cesarjevem naročilu v minulih dneh februarja armado nadvojvode Jožefa Ferdinanda. Prestolonaslednik je prišel v stan armadnega poveljstva 1. februarja. Pozdravil ga je poveljnik armade. Prestolonaslednik je sprejel poročilo o sedanjem položaju armade. Isti dan se so si ogledali prostore, kjer se je bila jesenska bitka. V spremstvu armadnega poveljnika je obiskal prestolonaslednik v bodočih dneh vse divizije armade in se je povsod prepričal na licu mesta, da se nahajajo v izbornem stanju. Najhrabrejše častnike in vojake je pohvalil prestolonaslednik, večini je podelil tudi lastnorčno trdo priborjeno najvišje odlikovanje. Potovanje se je končalo 6. februarja. Prestolonaslednik se je poslovil najpristnejše od armadnega poveljnika in je došel 8. februarja zopet na Dunaj, kjer je poročal cesarju.

IZJALOVljena RUSKA OFENZIVA.

Curih, 8. februarja. Vojni poročevalec švicarske »Telegraphen-Information« poroča z besarabske fronte, da nimajo Rusi niti najmanjše nade, da bi na tej bojni črti kaj dosegli. Z velikimi težavami so sicer zbrali težko artiljerijo, pokazalo se je pa, da ruska artiljerija ni kos avstrijski. Še vedno leži pred avstrijskimi žičnimi ovirami vse polno ruskih trupel, katerih že več kot pet tednov ni bilo mogoče pokopati.

IZREK RUSKEGA CARJA.

Berlin. »Berliner Tageblatt« brzojavljajo iz Črnovic: Ruski ranjenci pripovedujejo, da se je nahajal ruski car od 19. do 23. januarja v salonskem vozu dvornega vlaka pri Hotinu, kjer je čakal, kako izpade ofenziva. Ko so dognali, da so se izjalovili prodiralni poizkusi, je izjavil car, kakor trde ljudje z njegove okolice: »Glejmo, da držimo vsaj Besarabijo. Odločena nam je težka usoda.«

PRUSKI PRINC OSKAR RANJEN.

Berlin, 8. februarja. Sina nemškega cesarja princa Oskarja je kosce granate lahko ranil na glavi in stegnu.

ZASEDANJE RUSKE DUME IN DRŽAVNEGA ZBORA.

Petrograd, 8. februarja. (Kor. urad.) Duma in državni zbor sta sklicana s carjevim ukazom 9. (24.) februarja t. l.

Petrograd, 7. februarja. (Kor. urad.) »Rječ« izjava: Goremykin je odstopil le zato, ker se je branil sklicati dumo.

STÜRMER O MIRU.

Petrogradski listi objavljajo poročila, da je novi ministrski predsednik pokazal živahno zanimanje za zemstva in komunalne uprave ter izjavil, da se morajo province v vedno večjem obsegu uvesti v politično življenje. »Zmağa« je dejal Stürmer, »se mora izvajevati za vsako ceno.« Izjavil je baje, da Rusiji brani višji cilj skleniti poseben mir, četudi pod ugodnimi pogoji. Rusija bo sklenila mir le v soglasju s svojimi zavezniki, ko se popolnoma uresničijo njene materijalne in duševne aspiracije. Zato pa je treba skupnega delovanja vseh sil.

REVIZIJA FINSKEGA DAVČNEGA SISTEMA.

Kodanj, 8. februarja. »National Tidende« poroča iz Petrograda: Carski odlok ukazuje senatu temeljito revizijo finskega davčnega sistema.

POBRATIMSTVO RUSKIH PARLAMENTARCEV Z ANGLEŠKIMI IZOSTANE.

Stockholm. »Novoe Vremja« izjava, da najbrže izostane nameravano potovanje ruskih parlamentarcev na Angleško z namenom, da se osveži rusko-angleško prijateljstvo.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Berlin, 8. februarja. Uradno: Živahno so se bojevali južno od Somme. Ponoči od 6. na 7. februarja smo izgubili mal kos jarka naše nove postojanke. Odbili smo včeraj opoldne z močnim streljanjem pripravljen francoski napad. Popolnoma smo se polastili zopet naše postojanke zvečer s protinapadom. Neko nemško letalno brodovje je napadlo kolodvor pri Poperinghe in tabor angleških čet med krajema Poperinghe in Dixmuiden. Vrnili se je brez kake izgube po večkratnih bojih z borilci, ki so se dvignili na obrambo.

Vrhovno vojno vodstvo.

Nemški uspehi na zahodu.

Berlin. Vojaški strokovnjak lista »Evening News« je izjavil v svojem listu dne 31. m. m. Boji minulega tedna, najtežji v zadnjih treh mesecih, so se končali z značilnim uspehom na korist Nemcev. Znati se mora, da so se vojskovali na tistem ozemlju, na katerem so bili poraženi Nemci oktobra po istočasni metodični zvezi topniške priprave in napada pehote. Iz tega sledi: 1. Kljub svojim velikim naporom na bližnjem vzhodu ni pokazal sovražnik, da ni nagnjen na napad, kakor so napovedovali strokovnjaško naši optimisti, češ, da gine nemški material ljudi. 2. Sovražnik je mogel uvesti svoje uspešne napade s tako močno topniško pripravo, da ni razbil le naših postojank, marveč tudi našo doma gojeno pobožno vero, kakor da moramo izstreliti na eno nemško kroglo pet naših. Morala povesti je, da se je končal osemdnevni boj z uspehom za sovražnika in da more zajamčiti uspeh le strašna premoč topov in streliva. Ofenziva nas dalje tudi pouči, da s potrebno premočjo sporazum zdaj ne razpolaga.

Poincaré se boji vojaškega državnega preobrata.

Genf, 8. februarja. Clemenceau pripoveduje v »L'Homme Enchaîné«, da je predsednik Poincaré obvestil senatorje, da je mogoč skorajšnji vojaški državni preobrat. Clemenceau pravi, da se v tem oziru ne boji nobenega dementija.

Nemški zrakoplovci na Flanderskem.

Rotterdam. »Daily Mail« poročajo, da nemški zrakoplovi na Flanderskem živahno delujejo. Nastopajo zrakoplovi nove vrste.

Nove smeri angleške zračne politike.

London. (Kor. ur.) Lovat Fraser izjava v »Daily Mail«: Ko se prične bodoči teden zasedanja parlamenta, se priporoči vladi potreba nove zračne politike. O Zeppelinovskem napadu na Middeland govori še vedno vse. Narod ni vznemirljen, a zelo ogorčen, ker so smeli Zeppelinovci vdreti v dozdaj neranjeno Anglijo, ne da bi se bila poizkusila vsaj navidezno obramba. Dežela je ogorčena radi slabotne, nejasne in nezadostne priprave za zračno vojsko in zahteva politiko, ki se ne bo naslanjala na slabo vodeno obrambo, marveč ki priznava veliko važnost zračne vojske. Bojni črti se ne sme vzeti nobeno letalo, preskrbljeno mora biti v prvi vrsti za njo, a storiti se mora več. Vlada sploh ne zasleduje nobene politike, ker misli, da je za to še čas po vojski. Narod mora prisiliti leno ministrstvo na smrt in mu povedati, da stari, mogočni angleški narod ne more prenesti sramote, da dobi trde udarce, ne da poizkusi jih tudi vrniti.

150.000 angleških železničarjev v vojski. Frankobrod. »Frankfurter Ztg.« poroča: Angleški železniški promet je ogrožen,

ker zdaj služi že 150.000 železničarjev v vojski. Angleška vlada je naprosila vojno vodstvo naj oprosti železniške uslužbence in delavce od vojne službe.

Angleški kralj ne otvori osebno parlamenta.

London, 9. (K. u.) »Reuter«: Parlament, ki se sestane dne 15. t. m., kralj Jurij ne otvori osebno, ker še ni popolnoma ozdravil.

Francoski državni podtajnik za letalne zadeve odstopil.

Pariz, 9. februarja. (K. u.) Odstopil je državni podtajnik letalnih zadev Besnard.

Amerika in Nemčija. — Spor poravnat?

Frankobrod, 8. februarja. »Frankfurter Ztg.« poroča iz dobrega washingtonskega vira, da se slučaj »Lusitanije« lahko smatra kot poravnat. Nemčija je šla precej daleč, da spor mirno poravna.

Tudi dunajski krogi so mnenja da je zadeva na dobri poti.

Wilsonovi govori.

London. (Kor. ur.) »Times« poročajo 6. t. m. iz Washingtona: Wilsonovi govori so vzbudili velikansko pozornost. Če so mu pomagali, je drugo vprašanje. Republika sodi, da niso vredni glavarja države. Demokrati priznavajo, da je izjavil predsednik več, kolikor se more upravičiti, a da drugega sredstva ni za prepričati provinco o potrebi oborožitve.

Ameriška oborožitev na morju.

Washington. (Kor. ur.) Reuter. Reprezentantna zbornica je dovolila na predlog državnega tajništva mornarici 500.000 dolarjev, da morejo graditi bojne ladje v sedanjih popravilnici vojne mornarice na Mare Island pri San Franciscu in da se podvoji delavnost ladjedelnic v Newyorku. Vlada si hoče pridobiti pet ladjedelnic za zgradbo vojnih ladij.

Na morju.

Na Sredozemskem morju potopljena ena francoska križarka in tri angleške torpedovke.

Sofija, 8. februarja. Nemški podmorski čolni so pričeli na Sredozemskem morju zopet živahno nastopati. V zadnjih dveh dneh so potopili neko veliko, močno oboroženo francosko pomožno križarko in tri angleške torpedovke.

Angleški parnik »Argo« se potopil.

London, 9. februarja. (K. u.) Potopil se je angleški parnik »Argo«.

× × ×

»Argo« je spadal med pomožne ladje angleškega bojnega brodovja. Prideljen je bil parnik pristaniški zaporu v Southamptonu. Obsegal je 1130 ton.

Razna poročila.

Napetost med švedsko in Rusijo.

Stockholm, 5. februarja. Tukaj je zbudila veliko pozornost vest nekega norveškega lista, da koncentrirajo Rusi na švedski meji svoje čete. Iz zelo zanesljivega vira se izve, da je podvzela Rusija na švedski meji obsežne vojaške operacije, uredila številne strelske jarke in postavila žične ovire. Na meji so posekali gozd, kateri je bil 15 km širok, ter tjakaj postavili težke topove. Neposredno ob švedski meji se nahaja okoli 100.000 ruskih pešcev. Zadnje dni so mobilizirali rusko prebivalstvo iz Samijarvija in Ruskega Pasvika.

Novi španski veleposlanik pri sv. Očetu.

Rim, 9. februarja. (K. u.) Novi španski veleposlanik Blanchon je izročil sv. Očetu z običajnimi obredi svoje poverljivo pismo.

Bülów v Švici.

Basel, 7. februarja. »Baseler Nachrichten« poročajo: V petek opoldne je prispel v Basel knez Bülów ter je v spremstvu svoje soproge in tajnega svetnika pl. Stockhammerja odpotoval v Luzern.

Težaven položaj Angležev pri Kut-el-Amari.

Curih, 8. februarja. General Hilmer, ki vodi angleško pomožno armado proti Kut-el-Amari, zahteva novih ojačenj za obkoljeno angleško armado in za svoje lastne čete.

Carine prosti nemški uvoz premoga v Turčijo.

Cariograd. (Kor. ur.) Zbornica je priznala nujnost zakonskemu načrtu, s katerim se dovoli carinska prostost za dobo vojske premogu uvažanemu iz Nemčije.

Zadnji v Kamerunu.

Madrid. (Kor. ur.) Iz Cadila se brzojavlja: Parniku »Catalonia« je naročeno, naj se odpelje v Muni, kjer naj vkrcata 1000 nemških vojakov, ki so prišli iz Kameruna na špansko ozemlje. Nemce internirajo na Španskem.

Kitajski vstaši premagani.
Rotterdam. Uradno se poroča: Kitajske vladne čete so popolnoma premagale vstaše in zasedle ugodne postojanke. Vstaše vladni vojaki preganjajo.

Dnevne novice.

+ Č. g. župnik Janez Ev. Tavčar umrl. Na šinkovem turnu pri Vodichah je umrl č. g. Janez Ev. Tavčar, župnik v pok. Pogreb bo jutri v četrtek 10. febr. ob 10. uri dopoldne na župno pokopališče v Vodichah.

+ Ministrski posveti v Budimpešti. Posvete obeh vlad v Budimpešti so zdaj začasno zaključili. Min. predsednik grof Stürgkh in ostali ministri so se vrnili na Dunaj. Predmete posvetov obdelata zdaj interno obe vladi. (Kor. ur.)

+ Odlikovanja. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil polkovnik 5. drag. p. Mavricij Kranz. Ponovno najvišje pohvalno priznanje je dobil nadporočnik 87. pp. René pl. Ritter, pridelen brzojavnemu polku. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste sta dobila četovodja 7. polj. top. p. Sket Ivan in praporščak 27. pp. Kastelic Ivan. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: narednik 3. pion. bat. Noworyta Anton, kadeta 27. pp. Pucher Vinko in Klavs Stefan, lovec 9. lov. bat. Kolman Ivan. Bronasto hrabrostno svetinjo je dobil desetnik Česnik Jakob pri 6. polj. havb. p.

+ Masaryk hujska Francoze proti Avstriji. »Grazer Tagblatt« posnema po »Corriere della Sera«: Pobegli češki poslanec Masaryk se je razgovarjal več časa s francoskim ministrskim predsednikom Briandom. Poizkušal ga je prepričati, da je edina pot, po kateri je mogoče uničiti Nemčijo, da se premagava Avstrija in preosnuje monarhija pod francoskim protektoratom.

Minister grof Pejacsevich na Dunaju. C. kr. korespondenčni urad poroča 8. t. m.: Prejšnji minister Teodor grof Pejacsevich, ki se je nahajal, odkar se je pričela vojna, v francoskem civilnem ujetništvu in ki so ga sedaj zamenjali, je došel danes zjutraj ob 7. uri 20 minut z brzovlakom zahodne železnice iz Berna.

— Službovanje 42- do 50letnih Ogrov. Opozicija namerava vložiti v ogrskem državnem zboru glede na poziv 42- do 50letnih črnovojnikov pod orožje interpelacijo z ozirom na neko prejšnjo izjavo brambnega ministra, da se splošno postavno določi, da odrinejo 42- do 50letni šele na bojišče, ko se bodo nahajali že vsi mlajši letniki na bojišču.

— Vrnitev hrvaških umetnikov z laške fronte. Znana hrvaška umetnika — profesorja Robert Frangeš-Mihanović in Oton Iveković — sta se vrnila z laške fronte, kjer sta bila en mesec, v Zagreb. Oba umetnika sta bila že drugič na tem bojišču in prinesla s seboj veliko število slik in načrtov.

— Odlikovanje. Gospod Josip Pogačar, c. kr. nadoficijal okrožnega sodišča v Celju, je bil odlikovan z zaslužno svetinjo za 40letno zvesto službovanje.

— Umrli je v Zabji vasi pri Novem mestu na svojem malem posestvu dne 6. februarja učitelj v pokoju g. Janez Jarman po dolgotrajni bolezni, star 80 let. Pokojnik je bil vseskozi blaga in dobra duša in učitelj prav po volji božji. Zapušča dobro gospo soprogo, ki je tudi že nad 80 let stara.

V spomin kralja Milana Obrenovića nameravajo v Belgradu proslaviti 15letnico njegove smrti.

— Pokopali so danes v Gradcu pešca 27. pešpolka Franca Piber.

— Potresni sunek so včeraj ob pol 4. uri zjutraj čutili, kakor nam poročajo, tudi v Komendi pri Kamniku, Škofji Loki, Retečah pri Škofji Loki, v Preski, Devici Mariji v Polju, kjer je krov škripal in okna ropotala. Ljudje so ondi prestrašeni vstali iz posteli.

— Zopet samoumor v Celovcu. V Celovcu se je ustrelil 27 let stari pravni praktikant pri dež. sodišču dr. Fric Telfernig.

— Prezrt glavni dobiček 300.000 kron. Neki kmetič iz dunajske okolice je predložil banki Schellhammer & Schattera srečno dunajskih komunalnih srečk, ki je zadela glavni dobiček 300.000 kron že 1. marca 1912. Mož je vprašal v banki šele v soboto, če je kaj zadel in srečni »malobrižni« mož je takoj naročil, naj se polovica zadete vsote naloži v papirjih vojnega posojila.

Ljubljanske novice.

Ij Umrli je dne 5. t. m. v deželni bolnišnici Maksimilijan Kandolini, delovodja pri južni železnici, stanujoč na Kongresnem trgu št. 3, v starosti 74 let.

Ij Novi vojni red se uveljavi 15. t. m. Vožnja po železnici, južni in gorenjski, se pomnoži; vojni red se precej izpremeni.

Ij Krušna cena. Od jutri t. j. 9. t. m. pričenski prodajali bodo mestni in okoliški peki ter vse mestne vojne prodajalne do preklica kruh, pečen iz pšenične in ržene moke po 66 vinarjev kilogram.

Ij Nagla vremenska izprememba. Včeraj še lep dan in lep večer, ponoči dež, zjutraj smo vstali pa na belo odejo. Mrza še letos nismo poznali, kaže se pa, da »zima in gosposka ne prizaneseta«.

Primorske novice.

— Viteški križ Franc Joželovega reda na traku vojaškega zaslužnega križa je podelilo Njegovo Veličanstvo cesar ravnatelju duhovskega semenišča v Gorici č. g. Francisku Castelliz v priznanje odličnega in najpožrtvovalnejšega službovanja pred sovražnikom.

Službe v Trstu za častnike, nesposobne za vojno službo. Po nekoliko čudni, nenavadni poti, po dolgem ovinku — preko dunajske »Rundschau« — doznajemo: »Tu priobčujemo v izvodu razpis služb po vladnem komisariju v Trstu, ki naj bi se izpopolnile s častniki, nesposobnimi za vojno službo: A. Gasilstvo: 1. služba poveljnika s kvalifikacijo inženirja, služba nadporočnika, služba poročnika. B. Okrajni predstojniki: 6 služb. Eno mesto tržnih komisarjev se utegne izprazniti. Popolno poznavanje italijanskega jezika je brezpogojno potrebno. Poznavanje kakkega slovenskega jezika zaželeno!

Št. Andrež pri Gorici je skoraj popolnoma porušen. Tudi cerkev in zvonik sta porušena. Vkljub temu je še okoli 50 oseb, ki vstrajajo v porušeni domači občini. Star mož je te dni nekaj kopal na polju. Dve granati ste prileteli blizu njega. Ena je padla na levo druga pa na njegovo desno stran. Mož je mirno pogledal prvo na levo in drugo na desno stran, potem pa je dalje kopal.

Kino v Komnu. Komen, 3. febr. 1916. Po incijativi visokorodne soproge gospoda c. kr. namestnika v Trstu, baronice Lucy Fries-Skene, je tukajšnji vojaški zbor napravil tukaj kino. V ... je vojaštvo napravilo veliko barako iz lesa. Spredaj je oder za predstave, po stavbi so klopi in stolice in v ozadju je loža. Na desni strani pa je prostor za »buffet«, v katerem se dobijo mrzla jedila in pijače. Poseben prostor je tudi odmerjen za vojaško godbo. Dne 1. februarja se je ob pol 4. uri vršila prva predstava. Najprej je svirala vojaška godba nekaj komadov. Sobana je bila natlačeno polna vojaštva in ljudstva. Ko je došel Nj. Visokost nadvojvoda Jožef, je godba zasvirala cesarsko pesem, katero so vsi navzoči stoječ in gologlavi poslušali. Nadvojvoda se je nato podal v svojo ložo. Sledila je potem Radeckega koračnica in nato se je začela predstava. Med odmori je svirala vojaška godba razne komade. Vsa predstava je trajala nekaj nad eno uro in vse se je izvršilo v veliko zadovoljstvo in veselje navzočih. Zborna poveljstvo je razposlalo za bodoče predstave hektografirana vabila. Predstave se vrše v prilog vdovam in sirotam.

Umrli je pri Sv. Križu pri Sežani g. Alojzij Stare. Vreme in morje. V Trstu sploh ne poznamo zime. Suknjo nosimo le zato, ker je v pratiki zapisano, da je zima. Mrza pa ni, pač pa prijetna toplota. Barkovljanska riviera je sedaj posebno priporočljiva. Tam veje mehak morsk veterček, sije žarko sonce, in v ušesa ti bijejo udarci soških topov. Kakor legenda iz tisoč in ene noči. Čutiš poljub narave in grozečo pest reakcije. Mislim se odpirajo milijonske poti, kot niti iz predila.

V celovski bolnici je umrl 48 let stari vojaški deavec Janez Steffe iz Kopra.

Odvajalno sredstvo, koje lahko vsakdo brez pomisleka uporablja, so Feller eve lagodno odvajajoče, žolcece krepčajoče rabarbara-kroglice z zn. »Elsa-kroglice«. 6 škatlice poštine prosto 4 K 40 h. Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elzatic št. 285 (Hrvaška). 12 škatlice Fellerjevega »Elsa-fluida« poštine prosto 6 kron. Lajša bolečina. (et-)

Potrtilim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš preljubljeni sin ozi. brat gospod

Davorin Podlesnik

poddeselnik

dne 2. svečana 1916 zjutraj ob 5. uri po bolezni, ki se jo je nakopal na bojišču proti besedolomnemu zavezniku, preminil in bil dne 4. svečana 1916 popoldne ob 3. uri položen na vojaškem pokopališču v Sternthalu pri Ptuju k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Radeče, dne 5. svečana 1916.

Davorin Podlesnik Neža Podlesnik

oče. mati.

Franz Podlesnik

brat.

Antonija Zupančič roj. Podlesnik

Zinka Podlesnik

sestri.

Anton Zupančič

svak.

Išče se za takojšnji nastop

elektrik in strojni ključavničar,

vojaščin prost. Ponudbe z navedbo pogojev ter z dosedanjimi spricvali na ravnateljstvo cementne tovarne v Zidanemmostu. 348

Predorni minar

kateri bi prevzel izvršitev kratkega predora v apnenem kamnolomu, s tam se nahajajočim električno-vrtalnim strojem se išče za takoj; dober akordni zaslužek in morebitna poznejša stalna služba. Samo vojaščin prosti prosilci naj se javijo na naslov: Cementna tovarna v Zidanemmostu. 345

ZAHVALA.

Ob britki smrti našega iskreno ljubljene soproga, oziroma dobrega očeta, brata, svaka in strica gospoda

IVANA HUBL

c. kr. finančnega višjega komisarja v pokoju

izrekamo gospodom finančne straže in drugim gg. uradnikom, kakor tudi vsem prijateljem, znancem in sorodnikom najtoplejšo zahvalo za izraženo sočutje in častno spremstvo k zadnjemu počitku.

V Kranju, dne 8. februarja 1916

Zalujoči ostali.

Pošteno in zdravo

dekke

išče službe. Naslov pove uprava lista pod Stev. 313.

Išče, o se za takojšnji nastop za cementno peč

žgalci (Zementofenbrenner)

in pomočniki proti dobri plači. Ponudbe na ravnateljstvo cementne tovarne v ZIDANEM-MOSTU. 341

Zdrobljeno milo

v poštini pošiljatelj po 5 kg za ceno K 3 90 po povzetju dopošilja Karel S. Jilek, Šternberk, Morava.

Revizija žrebanj

pod jamstvom za vse srečke od njih početka kakor tudi za poznejšo zasnovo. Pristojbina K 1.— pri banki S FISCHER, Dunaj, IX. 286 Währingerstr. 41.

Hiša s posestvom

5 sob, kuhinja, kleti, velik vrt, njiva, travnik, sadno drevje, v prijaznem trgu ob glavni cesti, 5 minut od železniške postaje na Spod. Štajerskem. — Naslov se izve v upravnistvu »Slovenca« pod št. 299.

Mlad vojaški podčastnik invalid brez sredstev, želi službe na kakšni graščini za

oskrbnika in lovca

Zmožen je slovenščine, nemščine in italijansčine. Ponudbe se prosijo pod »zvestoba in značaj 311« na upravništvo tega lista.

Išče se

trgovski pomočnik

na deželo za prodajalno z mešanim blagom, veče slovenščine in nemščine. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 311.

460 hl. belega in rumenega

Vipavca

naravnega se takoj proda po zmerni ceni. Vpršati pri Batelj, Gorica, Stalna ulica št. 2. Tam je vzorec ali pri Valiču, zid. mojter, Skrlje.

Kdor izmed g. trgovcev ali kdo g. zasebnikov-vinogradnikov ima na prodaj

modro galico

je naprošen objaviti svoj naslov in prodajno ceno na upravo »Slovenca« št. 310

Sprejme se priden in trezen

hlapec h konjem.

Ugodna prilika za oženjene. Nastop službe takoj, plača po dogovoru. (Sprejme se event. tudi vojni invalid, kateri bi opravljal le lahka dela.) Ponudbe sprejema Dolsko-Videmska tovarna za barve v Dolu pri Ljubljani.

Krepko in pridno

DEKLE

z dežele, vajeno vsakega kmečkega dela, želi vstopiti v službo najraje kje v bližini Ljubljane. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 314.

Najsigurnejša naložitev kapitala!

ŠUME (gozdi)

so na prodaj

v kosih od 5 oralov višje v lepi legi na ravnini, blizu kolodvora, ob železniški progi Črnomelj—Metlika, in sicer hrastov, smrekov in mešan les, 20 do 60 let star. Cena po oralu 800 kron. Plačilni pogoji po dogovoru.

Gozdi pri Butoraju	42½ oralov
Petrovi vasi	15 oralov
Dobravica	5 oralov
Podzemlju in Gradcu ostalih	60 oralov.

Dalje lepo posestvo, najprikladneje za trgovino z blagom v Krasincu, 65 oralov izvrstnih njiv, travnikov in lepe mlade šume za 52.000 kron. Hlev za 40 komadov živine. Ponudbe na upravo graščine Krupa, p. Gradac, Bela Krajina. 352

Potrtilim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš preljubljeni sin ozi. brat gospod

Davorin Podlesnik

poddeselnik

dne 2. svečana 1916 zjutraj ob 5. uri po bolezni, ki se jo je nakopal na bojišču proti besedolomnemu zavezniku, preminil in bil dne 4. svečana 1916 popoldne ob 3. uri položen na vojaškem pokopališču v Sternthalu pri Ptuju k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Radeče, dne 5. svečana 1916.

Davorin Podlesnik Neža Podlesnik

oče. mati.

Franz Podlesnik

brat.

Antonija Zupančič roj. Podlesnik

Zinka Podlesnik

sestri.

Anton Zupančič

svak.

Potrtili globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskrenoljubljena, dobra soproga, oziroma mati, sestra in svakinja, gospa

FANI ŠIRCELI roj. ŽGALJARDIČ

trgovčeva soproga

dne 7. svečana, po daljšem mukepolnem bolehanju, previdena s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspa.

Pogreb nepozabne pokojnice se je izvršil v torek, dne 8. februarja ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice pri sv. Kristofu na pokopališču k sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah. Obenem se zahvaljemo za obile dokaze iskrenega sočutja ob tem težkem trenutku, posebno pa blagorodnemu gospodu c. kr. nadporočniku Devu, gg. podčastnikom 3. stotnije etapnega bataljona št. 416 za obilo udeležbo pri pogrebu, ter vsem, ki so spremili nepozabno pokojnico na nje zadnji poti.

V Ljubljani, dne 9. svečana 1916.

Ivan Širceji, trg. v Trstu, soproga. Tinka, Leonilda, Nađa, Vladimir, otroci. Katarina Beber roj. Žgaljardič, sestra. Fran Beber, strojevodja juž. žel. svack.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah
Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od trgovcev. — Posredovalci se iščejo proti dobremu plačilu. 2426

Ugodna prilika za živinorejce,
kupce in prodajalce.

Ako želite kupiti ali prodati: konje, debele vole, plemenske vole, bike, krave breje in s teleti, teleta za klanje, breje svinje, plemenske prasce pitane prasiče, plemenske koze, kozličke, ovce in belgijske zajce, se oglasite ustmeno ali pismeno (znamka za odgovor) v pisarni **Vnovčevalnice za živino, Ljubljana, Dunajska cesta 29.** vsak delavnik od 8. do 12. dopoldne in od 2. do 6. popoldne, kjer bodete zahtevano žival kupili oziroma prodali.

100 litrov zdrave domače pijače,

osvežujoče, dobre in jezo gaseče si lahko vsak sam priredi s malimi stroški. V zalogi so snovi za **ananas, jabolčnik, grenadine, malinovec, poprova meta, muškatelec, pomarančnik, dišča perla, višnjevec.** Ta pijača se lahko poleti za valva hladna, pozimi pa vroča mesto ruvin in zganja. Skaziti se ne more. Snovi z natančnim navodilom stanejo **K 5.50** franco po povzetju. Na 5 takih porcij do dam eno povzbu. Za gospodarstva, tovarne, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker delavce ta pijača osveži in ne upijani, vsled česar ne izgube nič na svoji delazmožnosti.
Jan Grolich, drogerija „Pri angelu“, Brno 643, Morava. 2599

Iščem za takojšen nastop **2 urarska pomočnika** proti dobri plači. 338

ANTON VADNJAL, urar v Ajdovščini.

Izkušen 333
strojnik (maschinenwärtner)
in več **delavcev** se sprejme

v **Tovarni za klej (Leimfabrik) Ljubljana.**

Na prodaj ima 321

brinje

za kuho brinjevice
v poljubnih množinah po nizki ceni tvrdka
Ivan Jelačin v Ljubljani.

Sveže 336
kranj. klobase, se dobi vedno pri
bravnišvalgerce, Unovčevalnici za živino
prekajen špeh, Dunajska cesta 29.
kuhana šunka

Organist (samo-uk) in cerkovnik

želi dobiti službo v kakem manjšem kraju. 47-leten, oženjen z družino. Več se izve pri upravi lista pod: 347.

Sveže vsako sredo in četrtek razpošilja po povzetju kg K 3.—, manj kot 5 kg se ne pošilja. 337

ščuke
Ivan Krašovec, ribič, Pudob 7
Stari trg pri Rakeku.

Vajenca za krznarsko obrt
sprejme tvrdka
I. WANEK, izdelovanje čepic,
v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
348 Prosta hrana in stanovanje.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice
sprejema zavarovanja na doživljenje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neškodna in jamstvena zavarovanja.
Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.
Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 173,490.838—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48,732.022-76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobitka K 432.232-66
Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za vojno zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštine prosto. 1439
Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.
Marije Terezije cesta št. 12.

VABILO

na
redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Kamniku
registrovane zadrage z neomejeno zavezo
ki se bo vršil

dne 17. febr. 1916 ob 2. uri popoldne v pisarniških prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev račun. zaključka za l. 1916.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, skliče se v treh tednih drugi občni zbor, ki bo brezpogojno sklepal.

339

500 K 2332
Vam plačam, ako Vaših kurjih oči, bradavic in trde kože, tekom 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi
Cena lončku z jamstvenim pismom K 1.—, 3 lončki K 2.50. — **KEMENY, Kaschau (Kassa) I.,** poštni predal 12/82 Ogrsko

Kamnolomni mojster

vojaščine prost, dobro izvežban ter spreten v delu na površju in v predoru za dobavo apnenca in škrljavca, zelo zanesljiv ter kavcije zmogel, se išče za takoj v cementno tovarno.
Ponudbe z navedbo pogojev na upravo tega lista pod S. T. 344.

Dopisovalka

ali vojaščine prost **dopisovalec**

vešč hitrega ter natančnega strojepisja v nemščini in slovenščini, se išče za takojšnji nastop v veliko tovarno na deželi. Lastnoročno pisane ponudbe s sliko, spričevali ter navedbo pogojev pri prostem stanovanju, je poslati pod K. S. 343 na upravo tega lista. 343

Išče se za takojšnji nastop za južno-štajersko cementno tovarno trgovsko izobražen, vojaščine prost

uradnik ali uradnica 342

vešč knjigovodstva, spreten v strojepisju ter vešč nemškega in slovenskega jezika v govoru in pisavi; služba tudi za vojnega invalida. Resni prosilci ali prosilke naj pošljejo lastnoročno pisane ponudbe s sliko, spričevali, ter opisom predživiljenja in z navedbo pogojev pri prostem stanovanju, pod Z. S. 342 na upravo tega lista.

Oglejte si
pred nakupom veliko zalogo
izgotovljenih oblek za
moške, ženske in dečke.
2371 **Velika izbir**
površnih jopic
za dame in deklice.
„Pri Škofu“.
Pred Skofijo št. 3, Lingarjeva in Medarska ulica.
Podružnica tvrdke R. MIKLAUC.

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trg

Specijalna trgovina
pletenin, trikotaž in perila.

Priporoča svojo zalogo, kakor:

Sportno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilogreje, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bombaža.

Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta in flanele.

Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki itd.

Na debelo in drobno.

1926

Št. 1970.

Razglas.

V smislu deželnega zakona s 17. dne junija 1870, št. 21 dež. zak. o varstvu zemljiških pridelkov proti škodi gosenic, hroščev in drugih škodljivih mrčesov, se naroča vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemljišč v ozemlju mestne občine ljubljanske, da jim je

do 15. aprila letos

svoje sadno in olupševalno drevje, grmovje, seči, lesene vrtno plotove in hišne stene na vrtih, na poljih in na travnikih očistiti zapredenih gosenic, mrčesnih jajec in zapredkov (ličin) in sežgati, ali kakor si bodi pokončati nabrana gosenična gnezda in jajca.

Prav tako je gosenice, ako se spomladi pokažejo na drevju, grmovju in rastlinah, kakor tudi zapredke pokončati **kakor hitro mogoče, a najdalje do 15. maja.**

Kadar se drevje, ki so ga napadle gosenice, poseka, ali kadar se veje, ki so jih napadle gosenice, posekajo, tedaj se tako drevje oziroma take veje ne smejo pustiti v tem stanu ležati, ampak morajo se gosenice obrati od njih ali pa drevje in veje precej sežgati.

Dalje morajo gori imenovane osebe hrošče dokler letajo, od svojega sadnega in lepotnega drevja, lepotnega grmovja in drevoredov, potem od drevja ob gozdnih robih v istih slučajih, kjer je tega treba zaradi bližine, vsak dan, zlasti ob ranih urah otrepati in pokončevati ali obračati kmetijstvu na korist.

Na polju se morajo črvi (podjedi, ogrci) pri oranju ali kopanju zemlje precej za plugom, motiko ali lopato pobirati in takoj pokončati.

Čs se bode kdo obotavljal gori navedena opravila izvršiti do določenega časa, jih bode mestna občina dala izvršiti na njegove stroške, vrhu tega pa se mu naloži na korist občinske blagajne globa od 2 do 20 K, in če bi se to ponovilo, do 40 K; kdor bi ne mogel plačati globe, bode kaznovan z zaporom od 12 ur do 4 dni.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 4. februarja 1916.

V. c. kr. avstr. razredna loterija.

3. razred

Pri naši poslovnici kupljene srečke so zadole:

3. razred

K 300.000 glavni dobitok

št. 10.202, izžreban 16. okt. 1915, IV. lot.

K 30.000 št. 68.435

K 10.000 št. 7.788, 130.169

K 5.000 št. 68.425

mного dobitkov po K 2000, 1000, 8000, 400 in veliko številu dobitkov po K 200.

Izplačali smo na dobitkih za K 911.280.

Prihodnje žrebanje bo

15. in 17. febr. 1916.

Izžrebalo se bo 2750 dobitkov v skupnem znesku K 728.900

Srečke prodaja:

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani,

kot poslovnica c. kr. avstrijske razredne loterije

in njene podružn. v Celju, Celovcu, Trstu, Splitu.

CENE za igralce 2. razreda:

1/1
K 40.—

1/2
K 20.—

1/4
K 10.—

1/8
K 5.—

3. razred.

Dobitki plačljivi takoj in brez odbitka.